

2.6.

**PROCJENA UTJECAJA
KLIMATSKIH PROMJENA**

2.6. PROCJENA UTJECAJA KLIMATSKIH PROMJENA NA SP PROKOŠKO JEZERO

2.6.1. Uvod

Plan upravljanja uključuje **adresiranje pitanja klimatskih promjena na zaštićeno područje**, tj. adresiranje specifičnih klimatskih rizika i utjecaja. Sveobuhvatna procjena rizika i utjecaja (prijetnji i pritisaka) klimatskih promjena usmjerena je prije svega na prirodne vrijednosti zaštićenog područja tj. na identifikaciju najugroženijih ekosistema, staništa i vrsta, razumijevanju razloga njihove osjetljivosti, preciznom utvrđivanju lokaliteta na kojima je prisutna ranjivost i određivanju vremena mogućih utjecaja. Sveobuhvatna procjena rizika od klimatskih promjena uključuje **specifične mjere praćenja, procjene i upravljanja za rijetke i ugrožene tipove staništa, kao i indikatorske vrste, koje se trebaju pratiti kako bi se analizirali i razumjeli specifični lokalni okolišni uslovi**. Bitno je napomenuti da, iako indikatorske vrste mogu biti rijetke ili ugrožene vrste, ključni kriterij kod njihovog pažljivog odabira jeste njihova osjetljivost na klimatske promjene. Osim toga, procjena će pružiti informacije o ranjivosti i izloženosti socio-ekonomskih sektora (posebno turizma) te lokalnih zajednica klimatskim promjenama.

2.6.2. Projekcije buduće klime zaštićenog područje i sveobuhvatna procjena rizika i utjecaja (prijetnji i pritisaka) klimatskih promjena na zaštićeno područje

Prema prikazanim rezultatima klimatskih projekcija dobivenih globalnim i regionalnim klimatskim modelima, a na osnovu tri različita scenarija buduće promjene klime, može se zaključiti da se **u budućnosti može očekivati dalji porast temperature na teritoriji SP Prokoško jezero i to u rasponu od 0.62°C do 4.67 °C u zavisnosti od klimatskog scenarija**. Najveća promjena je za slučaj scenarija RCP8.5 dok je najmanja za slučaj scenarija RCP2.6. U slučaju scenarija RCP2.6 može se očekivati da u bliskoj budućnosti trend porasta temperature postane blizak nuli što bi dovelo do neke vrste stabilizacije u smislu daljih porasta temperature. Promjene temperature nešto su izraženije za slučaj maksimalnih dnevnih temperatura u odnosu na srednje dnevne i minimalne temperature.

Dalji porast temperature će dovesti do produženja vegetacionog perioda. U zavisnosti od scenarija, moguće produženje vegetacionog perioda je u periodu bliske budućnosti do +13.9 dana, u periodu 2046.-2065. godina do +21.7 dana, te u daljoj budućnosti do +69 dana.

Promjena padavina je nešto složenija. Samo u slučaju scenarija RCP8.5 može se očekivati značajnije smanjenje srednjih godišnjih vrijednosti. Međutim svi analizirani scenariji pokazuju da su veće šanse gubitka ljetnjih padavina, kada prema scenariju RCP8.5 ova negativna promjena može biti manja od -26.79%, što bi sigurno predstavljalo značajan pritisak na živi svijet, ali i pojedine društveno-ekonomske sektore na teritoriji SP Prokoško jezero.

Analiza klimatskih scenarija pokazuje **značajan porast toplih ekstrema, a smanjenje hladnih ekstrema**, pri čemu su promjene opet najveće za scenario RCP8.5, dok u slučaju promjena indeksa ekstremnih padavina rezultati pokazuju sličnu pozitivnu promjenu, u smislu povećanja intenziteta i učestalosti ovih ekstrema, nezavisno od scenarija i analiziranih budućih perioda.

Tabela u nastavku teksta sumira nalaze klimatskih projekcija za ovo područje, a prema tri različita scenarija buduće promjene klime.

Tabela 10. Klimatske projekcije za SP Prokoško jezero prema tri različita scenarija buduće promjene klime

Tumačenje:

DJF: Zima (Decembar, Januar, Februar)

MAM: Proljeće (Mart, April, Maj)

JJA: Ljeto (Jun, Jul, Avgust)

SON: Jesen (Septembar, Oktobar, Novembar)

Parametar	RCP2.6	RCP4.5	RCP8.5
Temperatura zraka	Blagi porast do 1,12°C za period 2081. – 2100. godina	Porast do 2,35°C za period 2081. – 2100. godina	Porast do 4,99°C za period 2081. – 2100. godina
	Srednje dnevne do 1,20°C za JJA	Najveći porast za JJA (srednje dnevne temperature do 2,36°C)	Najveći porast za JJA (srednje dnevne temperature do 5,14°C)
	Maksimalne do 1,63°C za MAM	Maksimalne do 2,50°C za JJA	Maksimalne do 5,38°C za JJA
	Minimalne do +1,35°C za MAM	Slične promjene za sve sezone	Značajan porast za sve sezone
Dužina vegetacionog perioda	Produženje za 9,1 do 13,9 dana	Produženje do 29,1 dana za period 2046. – 2065. godina	Produženje do 69 dana za period 2081. – 2100. godina
Uzastopni suhi dani (CDD)	Povećanje do +8,5 dana	Povećanje do +29,2 dana	Povećanje u intervalu +2,4 do +17,4 dana
Mrazni dani (FD tmin<0°C)	Smanjenje do -10,5 dana	Smanjenje do -30,4 dana	Smanjenje do -59,8 dana
Ledeni dani (ID tmax<0°C)	Smanjenje do -4,6 dana	Smanjenje do -17,4 dana	Smanjenje do -31,5 dana
Broj dana sa padavinama >20mm	Povećanje do +21,6%	Povećanje u intervalu +0,4 do +16,4%	Povećanje u intervalu +0,4 do +16,4%
Maksimalne dnevne padavine	Povećanje do +9,8%	Povećanje do +14,7%	Povećanje u intervalu -3,5 do +25,5%
Ljetni dani (SU25)	Povećanje do +17 dana	Povećanje do +28,1 dana	Povećanje do +60,2 dana
Tropski dani (SU30)	Povećanje do +3,2 dana	Povećanje do +13,4 dana	Povećanje do +38,6 dana

2.6.3. Identifikacija najugroženijih sistema/elementa zaštićenog područja

Geomorfološke karakteristike

Geomorfologija SP Prokoško jezero odražava morfostrukturnu složenost cjelokupnog reljefa u širem području. U širem smislu, radi se o planinskom području sa planinama čija nadmorska visina prelazi često preko 2.000 m, koje karakteriše i planinski tip klime sa povećanom količinom padavina.

Obilne padavine su glavni pokretač odnošenja materijala niz nagib (Moody et al., 2013; Santi et al., 2013), a sa druge strane brzo povećanje srednje temperature može dovesti do naglog topljenja snijega i odmrzavanja površine (Lehman et al., 2016), što opet pospješuje pojavu klizišta, odrone stijena i bujične tokove (Giorgi et al., 2014) koji predstavljaju značajnu prijetnju Spomeniku prirode Prokoško jezero. Pored navedenog, povećanje prosječnih temperatura i klimatske promjene će zasigurno biti možda i najozbiljnija prijetnja opstanku glacijalnih jezera u budućnosti, o čemu treba posebno voditi računa kada je u pitanju upravljanje Prokoškim jezerom. Zastupljenost silikatne i karbonatne geološke podloge, vertikalna raščlanjenost od brdskog do alpskog pojasa, položaj u centralnim Dinaridima, neki su od presudnih faktora za **vrlo intenzivne erozivne procese u području, naročito u zonama rasprostranjenja kristalastih škriljaca**. Pored toga, bogatstvo stalnim i povremenim vodotocima dodatno pospješuje odnošenje zemljišnog i stijenskog materijala koji učestvuju i u izgradnji reljefa. Na padinskim stranama su izraženi procesi spiranja, jaružanja, tečenja i klizanja kojima se produktivni pedološki sloj i nevezani stijenski materijal doprema po dnu riječnih dolina odnosno u neposrednu jezersku zaravan (Spahić et al., 2015).

U zaštićenom području su zastupljeni najraznovrsniji akumulativno-erozivni oblici. Pored njih, kao vrlo važan geomorfološki agens je prisutno fizičko (temperaturno i mrazno) razoravanje, biološko raspadanje i hemijsko rastvaranje matičnog stijenskog materijala, što dodatno (Gariano and Guzzetti, 2016) doprinosi cjelokupnoj povećanoj eroziji, a posebno pospešuje i sve masovnija upotreba motornih vozila (kvad) od strane posjetitelja. Imajući u vidu činjenicu da zaštićeno područje svakako treba biti mjesto koje će se posjećivati, **masovna upotreba mehanizacije u svrhu razvoja turizam, mora biti pod većom kontrolom, ograničena na način da ne ugrožava niti jedan segment Spomenika prirode.**

Klimatske promjene dodatno utiču na pojavu padavina većeg intenziteta u proljeće i jesen, te na topljenje snijega (Catebrunet et al., 2014, Groenemeijer et al., 2016) uslijed čega se u području jezera formiraju brojni vodeni tokovi koji u jugozapadni i zapadni priobalni dio jezera unose obilje materijala kojim se dno jezera u tom dijelu sve više zatrpava, a jezerska voda pred tim sve više povlači ostavljajući prostranu priobalnu naplavnu ravnice pokrivenu obiljem raznog vegetacijskog pokrova (Velagić Habul et al., 2010¹). **Kao krajnji rezultat dolazi do postupnog smanjenja površine jezerske akvatorije koje vodi u njegov ubrzani potpuni nestanak.** Da bi se taj proces postepenog nestajanja jezera spriječio, potrebni su dodatni i konkretni istraživački radovi, čiji bi rezultati dali prijedlog mjera i principa za smanjenje doticaja materijala za koji se može očekivati da će se pod uticajem klimatskih promjena povećavati u narednom periodu.

Kopneni ekosistemi i staništa

Planina Vranica predstavlja pravi naučni poligon za botaničare i fitocenologe. Položaj ove planine je takav da je tokom posljednje glacijacije omogućio prodor, a kasnije i zadržavanje, tipičnih glacialnih relikata karakterističnih kako za silikatnu tako i za karbonatnu geološku podlogu sa Alpa. U nedostatku sličnih stanišnih prilika na silikatima dalje na jugoistok, brojne su acidofilne planinske biljke našle utočište jedino ovdje i ne mogu se pronaći nigdje drugdje na teritoriji cijele BiH, dok se one na karbonatima sreću duž cijelog glavnog grebena Dinarida.

Gledano sa naučne i stručne osnove, pored geomorfološkog fenomena Prokoškog jezera, najznačajnije florističke i vegetacijske, pejzažne, geomorfološke, pedološke i geološke vrijednosti planine Vranice (najviši vrhovi (Tikva, Nadkrstac, Rosinj)), specifične zajednice snježanika i grebenschkih alpijskih rudina, sastojine zelene johe, niske grebenske vrištine, travnate visoke zeleni reliktnih vrsta i brojni drugi istinski fenomeni ovog prostora leže neposredno izvan granice obuhvata zaštićenog područja, što zahtijeva jačanje saradnje sa ŠPD Srednjobosanske šume i drugim relevantnim akterima. Ukoliko nije moguće u narednom periodu razmotriti proširenje granica zaštićenog područja, svakako da ovo treba biti dugoročni cilj kako bi se osigurala sveobuhvatnija zaštita i održivost.

Ovo područje trpi izrazite antropogene pritiske, koji se već sada vrlo nepovoljno odražavaju na biljni i životinjski svijet ove planine, zbog kojeg je ovo područje inicijalno i proglašeno zaštićenim. **Zbog izraženih pritisaka na ovo područje, skoro svi ekosistemi mogu se smatrati u nekom stepenu ugroženim: krivulj i zajednice subarktičkih vrba i joha** jer se potiskuju kako bi površine pod otvorenim staništima i vrištinama postali veći, **ekosistemi jezera** (kao akvatični tako i higrofilni u okolini) su zagađeni i djelimično eutrofikovani, **vrištine** jer su konstantno gažene i predmet intenzivnog sakupljanja *Vaccinium* sp. (borovnice i brusnice), **grebenske rudine i snježanici** su ili degradirani kolotrazima i pretvoreni u puteve za adrenalinske vožnje ili su pod sukcesijom zbog nedostatka pravilnog gazdovanja za njihovo očuvanje (sve je manje ovaca), **izvorišta i drugi vlažni ekosistemi** su pod naročitim pritiskom jer su skoro svi kaptirani za potrebe vodosnadbijevanja katuništa na Prokoškom jezeru pa je hidrološki režim narušen, a ekosistemi za vrijeme sušnih perioda ostaju skoro suhi itd. Jedino su prostrani pašnjaci tvrdače, poluprirodni travnjaci *Festuco-Brometalia*, silikatni sipari i stijene, kao i karbonatni (samo na manjim površinama i sa manjim procentom zastupljenosti), te šume i ekosistemi krivulja (na pojedinim mjestima) mogu smatrati dobro očuvanim, iako se nalaze u progradaciji (travnjaci) ili su predmet ilegalnih sječa manjeg intenziteta (šume).

Sa stanovišta ugroženih tipova staništa prema Direktivi o staništima registrirani su sljedeći tipovi:

¹ Velagić Habul E., Omanovic-Miklicanin E., Jurkovic J. (2010). Chemical Characterization of the Prokoško Lake's Sediments. Balwois.

Br.	Natur kod	Tip staništa
1	3140	Tvrde oligo-mezotrofne vode sa dnom obraslim harama (<i>Chara</i> sp.)
2	3150	Prirodne eutrofne vode sa vegetacijom sveza <i>Magnopotamion</i> i <i>Hydrocharition</i>
3	4060	Planinske i borealne vrištine
4	*4070	Klekovina bora krivulja (<i>Pinus mugo</i>) i dlakave alpske ruže (<i>Rhododendron hirsutum</i>)
5	4090	Subarktički i planinski niski vrbaci (<i>Salix</i> sp.)
6	5130	Formacije kleke (<i>Juniperus communis</i>) na vrištinama i karbonatnim travnjacima
7	*6110	Zeljaste zajednice na krhotinama krečnjačkih i bazofilnih stijena (<i>Alyso-Sedion albi</i>)
8	6150	Alpijski i subalpijski silikatni travnjaci
9	6170	Alpijski i subalpijski travnjaci na karbonatima
10	6210	Poluprirodni suvi travnjaci i pašnjaci sa facijesima žbunjaka (<i>Festuco-Brometalia</i>)
11	*6230	Vrstama bogati travnjaci tvrdače (<i>Nardus stricta</i>) na silikatnim supstratima planinskih područja
12	62D0	Oromezijski acidofilni travnjaci
13	6430	Hidrofilne visoke zeleni od nizina od alpijskog pojasa
14	6520	Planinske livade košanice
15	7160	Izvorišta i izvorišne tresave bogate mineralima
16	8110	Silikatni sipari od gorskog do alpijskog pojasa (<i>Androsacetalia alpinae</i> i <i>Galeopsetalia ladani</i>)
17	8140	Istočnomediteranski sipari
18	8210	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom
19	8220	Silikatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom
20	9110	Acidofilne bukove šume (<i>Luzulo-Fagetum</i>)
21	*91E0	Aluvijalne šume crne joha i gorskog jasena (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
22	91K0	Ilirske bukove šume (<i>Aremonio-Fagion</i>)
23	9410	Acidofilne planinske šume smrče

Kao najugroženiji ekosistemi koji trebaju biti predmet stalnog monitoringa **moгу se izdvojiti vlažni ekosistemi, naročito oni u Prokoškom jezeru i njegovoj neposrednoj okolini, kao i ekosistemi izvorišta**, naročito onih koji od Jezera gravitiraju prema Krstacu i Treskavici. Na Prokoškom jezeru potrebno je, najprije, pratiti i mjeriti kvalitetu vode, raditi na sistematičnom i postepenom izlovu ribu iz jezera te onemogućiti dalja poribljavanja, kako bi se obezbijedili normalni i nenarušeni uslovi za održavanje endemične podvrste tritona, ali i spriječilo dalje ubrzano zarastanje jezera u barsku flotantnu, submerznu i emerznu vegetaciju (obrastanje glacijalnih jezera je prirodan proces koji ne treba usporavati, ali se ne smije ni ubrzavati dodatnom eutrofikacijom vode). S tim u vezi naročito je potrebno pratiti razvoj vegetacije submerznih i flotantnih **vrsta mrijesnaka (*Potamogeton* sp.)**, ali i zajednica **visokih šaševa (*Carex paniculata*)** kao i **vodenih preslica (*Equisetum fluviatile*)** uz obalni pojas jezera.

Ekosisteme izvorišnih tresava naročito je važno pratiti i spriječiti dalja kaptiranja izvorišta, naročito u podnožju Krstaca. Upravo sa planine Vranice opisane su zajednice endemične sveze izvorišta *Pinguiculo balcanicae-Cardaminion acris* Čarni et Matevski 2010 sa borealnim reliktom ***Saxifraga stellaris***, te drugim rijetkim i endemičnim elementima balkanske flore. Ukoliko se dalja degradacija ne zaustavi, ova vegetacija bi došla na rub iščezavanja.

Naročit fenomen na planini Vranici jesu subalpijske žbunaste zajednice planinske zelene joha (*Alnus viridis*) reliktna sveze (*Alnion viridis* Schnyder 1930) na silikatima, borealnih vrba (*Salicion pentandrae* Br.-Bl. 1967) i zajednice alpske ruže (*Aquilegio nigricantis-Rhododendron hirsuti* Čarni et Mucina 2015) na krečnjacima, kao i **reliktna vegetacija travnatih visokih zeleni (*Calamagrostion arundinaceae* (Luquet 1926) Oberd. 1957), koju okružuju zajednice zelene joha na sjevernim hladnim i strmim padinama glavnog grebena Vranice**. Ove su sastojine izuzetno značajne za teritoriju BiH jer nigdje drugdje nisu razvijene, ili su razvijene samo fragmentarno mimo planine Vranice, a predstavljaju

reliktna fitocenoza bogata rijetkim i ugroženim biljnim vrstama karakterističnim za sjeverne i hladnije predjele. Upravo kao takve, one su i **najosjetljivije na klimatske promjene**, te se očekuje dalje smanjenje površina pod ovim zajednicama i formiranje još ograničenijih refugijuma za ove vrste u periodu od narednih 50 godina.

Posebnu pažnju u smislu praćenja i zaštite ugroženih ekosistema zaslužuju **grebenske travnate i osulinske formacije sveze** (*Seslerion comosae* Horvat et al. 1937), kao i **vegetacija snježanika sveze** (*Ranunculion crenati* Lakušić 1968). Ove zajednice su **najbogatije rijetkim i ugroženim elementima bosanskohercegovačke flore, naročito glacijalnim reliktima, te su stoga i osjetljive na klimatske promjene**. Grebenske zajednice su izuzetno degradirane **već spomenutim kolotrazima**, gdje je ovim travnatim formacijama izuzetno otpornim na jake vjetrove i hladne zime narušena hiljadama godina stvarana i prilagođavana struktura zajednica, a zemljište postaje sve zagađenije i degradiranije. Zato su ovi ekosistemi od prioriteta za zaštitu, a samo stroga zabrana kretanja bilo kakvim motorizovanim vozilima po svim planinskim grebenima (naročito onim najvišim) može ih sačuvati od dalje degradacije i uništavanja.

Slatkovodni ekosistemi i staništa

Globalno zagrijavanje je glavni uzročnik promjena biološke raznolikosti u skoro svim ekosistemima na Zemlji. U posljednjih 50 godina, klimatske promjene su dovele do značajnog opadanja biološke raznolikosti slatkovodnih ekosistema, mnogo brže i u većem obimu nego što je to slučaj sa morskim ili kopnenim ekosistemima. Prema podacima Evropske agencije za okoliš temperatura vode se u glavnim evropskim rijekama povećala za 1-3°C tokom posljednjih 100 godina i procjenjuje se da će dodatno rasti kako temperatura vazduha bude rasla.

Prirodno fragmentirani i prostorno ograničeni ekosistemi slatkih voda (potoka, rijeka, prirodnih jezera, močvara i bara), koji su već odavno izloženi brojnim ljudskim aktivnostima i pritiscima (urbanizacija, degradacija staništa, onečišćenja, regulacija korita, prekomjerno zahvaćanje vode, krčenje šuma, iskorištavanje resursa, uvođenje stranih vrsta, i dr.) posebno su osjetljivi na utjecaje klimatskih promjena. Projekcije budućeg globalnog zagrijavanja ukazuju na povećanje temperatura kopnenih voda, promjene u vremenu i količini riječnog protoka te porast padavina s velikim varijacijama širom Evrope. Zagrijavanje vode značajno utiče na slatkovodne ribe i druge vodene organizme. Promjene u temperaturi vode direktno utiču na njihovu fiziologiju i ekologiju. Većina slatkovodnih riba je osjetljiva na ovakve promjene. Prema IUCN Crvenoj listi, oko 33% evropskih slatkovodnih riba je ugroženo klimatskim promjenama. Očuvanje ovih vrsta zahtjeva brze političke i ekološke mjere.

Prostor SP ima razvijenu riječnu mrežu koja gotovo cjelokupno (oko 70 % površine) neposredno pripada slivnom području Fojničke rijeke, odnosno rijeke Bosne: Prokoško jezero (oko 46.000 m²), rijeke Jezernica (oko 4,5 km) i Borovnica (oko 1,5 km), Suhojezerski potok (oko 1,0 km), potoci Zavol (oko 2,0 km) i Sajevice (250 m), te nekoliko manjih jezerskih utoka (Razvalinski potok, Mujagin zdenac) koje vodom snabdjevaju jezero. Rijeka Jezernica je istoka Prokoškog jezera. Manji dio riječne mreže (30%) čine Runjevački (oko 1,5 km) i Džehenemski potok (oko 2,0 km), koji pripadaju slivu rijeke Bistrice, odnosno rijeke Vrbas. Pored navedenih vodotoka ovom području pripada i veliki broj manjih potoka i curaka koji nemaju stalni tok. **Sa aspekta zaštite i očuvanja autohtonih vrsta riba u ovom zaštićenom području i stanja naseljenosti ihtiopopulacijama značajne su jedino rijeke Jezernica i Borovnica.**

Prokoško jezero, akvatorij glacijalnog porijekla, nikada nije bilo naseljeno ribom. Iz tog razloga, u ovom dokumentu neće se ni analizirati utjecaji klimatskih promjena na riblje populacije.

Jezero je bilo dom endemičnog tritona ili vodenjaka, tzv. Rajzerovog tritona (*Ichthyosaura alpestris reiseri*), jedne od šest podvrsta alskog vodenjaka (*Ichthyosaura alpestris*, syn. *Triturus alpestris*). Upravo je zbog ovog endema Zemaljski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirodnih rijetkosti NR Bosne i Hercegovine ovo područje 1954. godine stavio pod zaštitu države kao prirodnu rijetkost. Pa ipak, i pored ove zaštite jezero je sedamdesetih godina prošlog vijeka naseljeno ribom, potočnom pastrmkom (*Salmo trutta*) i kalifornijskom pastrmkom (*Oncorhynchus mykiss*). U kasnijim godinama u jezero je unijeta i jezerska zlatovčica (*Salvelinus alpinus*). Unijeta riba je u potpunosti uništila populaciju tritona, pa se sada planiraju aktivnosti sa ciljem oporavka populacije tritona.

Prema podacima ihtioloških istraživanja provedenih u oktobru 2023. godine **u slivnom području spomenika prirode „Prokoško jezero“ registrovano je prisustvo samo dvije vrste riba: potočna pastrmka (*Salmo trutta*) i peš (*Cottus***

gobio). Obje ove vrste su autohtone za ovo slivno područje. Najveći udio ihtiopopulacije rijeke Jezernice (89,1%) čini potočna pastrmka iz porodice *Salmonidae*. Peš iz porodice *Cottidae* je manje zastupljen i čini samo 10,9% od ukupnog ihtiofonda rijeke Jezernice. Registrovane vrste su rasprostranjene u cijelom toku rijeke Jezernice na teritoriji zaštićenog područja (oko 4,5 km). Ihtiofond rijeke Borovnice također čine samo dvije vrste riba, potočna pastrmka i peš. Skoro cjelokupnu ihtiopopulaciju u ovom vodotoku (96,3%) čini potočna pastrmka. Peš čini samo 3,7% od ukupnog ihtiofonda rijeke Borovnice. Obje vrste su rasprostranjene u cijelom toku rijeke Borovnice na teritoriji zaštićenog područja (oko 1,5 km).

Socio-ekonomski sistem i turizam

U procesu prikupljanja podataka o uticaju klimatskih promjena, angažovani ekspertski tim je organizovao fokus grupu kako bi se prikupile informacije o stavovima po pitanju utjecaja klimatskih promjena na socio-ekonomski sistem ovog zaštićenog područja. Prema navodima fokus grupe primijećeni su pritisci na području SP Prokoško jezero, koji su većinski uzrokovani čovjekom (npr. ilegalna gradnja turističkih objekata, nekontrolisan razvoj turizma i posjećenost) a potencijalno neki i klimatskim promjenama, kako slijedi:

- **Nestanak tritona:** obzirom da se introdukcijom invazivnih riba u jezero dovelo do skoro potpunog nestanka tritona iz Prokoškog jezera, povećan antropogeni pritisak na ostale vodene ekosisteme planine Vranice (izvori i vruljci koji se koriste za vikendice, otpadne vode i kanalizacija, te fragmentacija staništa) predstavlja vijabilnu prijetnju za tritona.
- **Eutrofikacija jezera i zarastanje barskom vegetacijom:** stvaraju ekološku neravnotežu koja smanjuje površinu jezera i njegovu ekološku funkciju. **Ovi procesi mogu biti intenzivirani klimatskim promjenama.** Isto ne samo da utječe na biološku raznolikost, već i na turistički doživljaj, jer se gubi prirodna estetika ovog područja i ključna vrijednost zbog kojeg je područje proglašeno zaštićenim.
- **Širenje invazivnih vrsta:** istaknut je problem invazivnih vrsta riba koje su izuzetno negativno uticale na status tritona u Prokoškom jezeru, te strah da bi se druge invazivne ili autohtone vrste mogle proširiti i na druge ekosisteme SP Prokoško jezero.

Svi ovi pritisci se posljednjih godina intenziviraju na području Spomenika prirode Prokoško jezero, i ne samo da direktno utječu na biološku raznolikost i stabilnost ekosistema, već dodatno povećavaju ranjivost prirodnih procesa na koje ekosistemi već odgovaraju, uključujući i klimatske promjene. Podjednako važno je napomenuti da dugoročno ovi pritisci ugrožavaju i socio-ekonomski sistem i turizam koji ovise o ekosistemima, posebno jezera.

Ovo stanje zahtijeva kontinuiran monitoring, sveobuhvatne mjere očuvanja i prilagodbe kako bi se SP zaštitio od negativnih posljedica klimatskih promjena. Važno je uspostaviti planske strategije koje će istovremeno smanjiti pritiske na ekosisteme i jačati njegovu otpornost na buduće promjene, čime će se osigurati dugoročna održivost ovog važnog prirodnog područja.

Da bi se očuvao SP kao turistička destinacija i očuvale njegove prirodne vrijednosti, ključno je poduzeti mjere za zaštitu i obnovu ekosistema (mjere restauracije/revitalizacije jezera i jačanje populacije tritona) te upravljanje turizmom na održiv način. Ovo će osigurati dugoročnu održivost područja, privući posjetitelje i podržati lokalni socio-ekonomski sistem.

2.6.4. Identifikacija najugroženijih i indikatorskih vrsta

Indikatorske vrste su organizmi čije prisustvo, rasprostranjenost, brojnost, ponašanje i zdravlje odražavaju ukupno stanje ekosistema, te ih čini vrijednim alatima za procjenu zdravlja životne sredine. One imaju specifične zahtjeve za staništem i stoga prve pokazuju znakove promjena u ekosistemu. Indikatorske vrste igraju ključnu ulogu u pružanju ranih upozorenja i uvida u utjecaje klimatskih promjena na ekosisteme, prije nego što šire ekološke posljedice postanu evidentne.

Prema Evropskoj agenciji za okoliš (eng. *European Environment Agency* - EEA), indikatorske vrste su vrste čiji status pruža informacije o općem stanju ekosistema i drugih vrsta u tom ekosistemu. One odražavaju kvalitetu i promjene u okolišnim uslovima, kao i aspekte sastava zajednice.

2.1.4.1. Flora

Kao što je već naglašeno, planina Vranica predstavlja pravu riznicu biološke raznolikosti od neprocjenjive vrijednosti za očuvanje genofonda BiH. Ona je, kao takva, još od prvih godina istraživanja flore BiH bila predmet brojnih ekurzija eminentnih evropskih, a kasnije i domaćih botaničara i fitocenologa. Zbog toga je flora ove planine dobro poznata i **Vranica spada među najistraženije planine u našoj državi**. Na njoj raste izuzetno veliki broj rijetkih, ugroženih i endemičnih biljnih vrsta i njihovih specifičnih zajednica, od kojih su brojne našle utočište samo na ovoj planini, i susjednim planinama sličnog geološkog sastava i porijekla (Zec, Bitovnja). Među njima se izdvajaju brojni glacijalni relikti: ***Ranunculus crenatus*, *Carex curvula*, *Juncus trifidus*, *Homogyne discolor*, *Rhododendron hirsutum*, *Sedum alpestre*, *Jacobaea carpathica*, *Leucanthemella alpina*, *Alnus viridis*, *Primula glutinosa*** i brojne druge kojih nema na drugim masivima BiH (ili su iznimno rijetke), dok su neke biljke stenoendemi planina vraničkog sektora, te su i opisani sa ove planine gdje im se nalazi tzv. *locus classicus* (***Edraianthus niveus*, *Alchemilla vranicensis***).

Među najugroženijim, zbog potiskivanja i jakog pritiska na njihova staništa, spadaju vrste koje naseljavaju grebenske travnjačke ekosisteme, ekosisteme vriština, snježanika, visokih zeleni, ali i higrofilne ekosisteme Prokoškog jezera i njegove okoline. Kako bi pratili stanje ekosistema i populacija ugroženih vrsta izabran je po jedan indikator svakog staništa, kako bi se ustanovio sistem kontinuiranog monitoringa i promjene uzrokovane ljudskim faktorom i klimatskim promjenama. Njihov pregled dat je u tabeli u nastavku teksta.

2.1.1.1. Fauna

Temeljnou analizom zaključeno je da na području SP Prokoško jezero obitavaju životinjske vrste koje mogu biti posebno osjetljive na efekte klimatskih promjena. Osnovni elementi za praćenje utjecaja klimatskih promjena na populacije divljih životinja poput promjene u veličini, omjeru zrelih jedinki, omjeru spolova i fluktuaciji populacija, zahtijevaju dugoročnu i kontinuiranu analizu stanja koje trenutno nedostaje. Prikupljanje podataka o broju jedinki, genetskoj identifikaciji, te specifičnosti raspona populacije i staništa, postaje ključno za stvaranje temelja dalje analize utjecaja klimatskih promjena. Prema podacima uposlenika privremenog upravljača SP Prokoško jezero, **trenutno ne postoji organiziran sistem za prikupljanje, pohranu, upravljanje, analizu, prikazivanje i distribuciju prostornih podataka.**

Najzastupljenije životinjske vrste na području SP Prokoško jezero su **vuk, lisica, medvjed, srna, zec, vjeverica te različite vrste vodozemaca** (*Ichthyosaura reiseri*, *Bombina variegata*, *Bufo bufo*, *Rana temporaria*, *Hyla arborea*, *Lissotriton vulgaris*) i **gmizavaca** (*Lacerta agilis*, *Lacerta viridis*, *Anguis fragilis*, *Vipera ammodytes*, *Vipera berus*, *Zamenis longissimus*, *Coronella austriaca* i *Natrix natrix*). **Prisustvo medvjeda je posebno važno jer ova vrsta simbolizira suživot ljudi i divljih životinja, te istovremeno doprinosi očuvanju biološke raznolikosti čime postaje važan faktor u održavanju ravnoteže u ekosistemu.**

Opća biološka raznolikost jezera ozbiljno je narušena, budući da nijedna vrsta beskičmenjaka tokom terenskih istraživanja (kraj juna, početak i sredina jula 2023. godine),, osim riječnog raka, nije zabilježena. Čak nisu uhvaćene ni vrste koje inače dobro podnose prisustvo ribe, poput punoglavaca smeđe krastače (*Bufo bufo*).

Bosanski planinski triton (*Ichthyosaura reiseri reiseri*) ugrožen je prisustvom tri salmonidne vrste riba (*Phoxinus*, *Gobio obtusirostris* i *Tinca tinca*) sa jako velikim brojem jedinki u populacijama. Nekada najveća i najbrojnija subpopulacija vrste *Ichthyosaura reiseri* vjerovatno je potpuno izumrla u samom Prokoškom jezeru.

U litoralnoj zoni Prokoškog jezera trenutno dominiraju vrste *Phoxinus* i *G. obtusirostris*. Prema lokalnim izvorima, vrsta *Phoxinus* sp. je nenamjerno unesena od strane lokalnog stanovništva nakon 2017. godine te se u šest godina razvila u brojnu populaciju. Turisti dodatno potiču porast ribljih populacija u litoralnoj zoni jer tokom turističke sezone redovno hrane ribe ostacima hrane, što posredno povećava brojnost i populaciju drugih predatora poput pastrmke.

Prema do sada provedenim istraživanjima manje populacije tritona potvrđene su na području bare „Zavol“ i „Travnička Vrata“. Također, vrsta planinskog tritona ugrožena je i pojačanom eutrofikacijom vodenih staništa posljedično podizanju temperature (vrsta adaptirana na hladnije klimatske uslove), što se svakako povezuje s klimatskim promjenama. Zbog pojačane eutrofikacije, stanište tritona na području Travničkih Vrata je u lošem stanju.

Na području SP Prokoško jezero, napredak u istraživanju faune napravljen je u 2023. godini gdje je proveden sveobuhvatni monitoring populacije bosanskog planinskog tritona na različitim staništima pri čemu je izvršena analiza statusa vrste i definisano stanje populacije unutar SP Prokoško jezero. Na osnovu ovih istraživanja utvrđena je subpopulacija na kojoj će biti moguće obavljati dugoročni monitoring vrste koja je od velikog značaja obzirom na mogućnost praćenja utjecaja klimatskih promjena i antropogenih faktora na dinamiku populacije.

Bitno je napomenuti da u toku pomenutog monitoringa, **nije izvršena analiza zdravstvenog statusa vrste. Istraživanjem jednog uzoraka tritona utvrđeno je prisustvo parazita *Acanthocephalus falcatus*. Kako bi se utvrdio zdravstveni status populacije, u narednom periodu potrebno je uraditi analizu zdravstvenog stanja više jedinki koje obitavaju u različitim staništima na području SP Prokoško jezero.**

Važno je naglasiti da prisutnost nelegalno izgrađenih objekata predstavlja ozbiljan izazov, budući da nastavak fragmentacije staništa može dugoročno narušiti ekosistem. To dalje može rezultirati smanjenjem genetske raznolikosti populacije i povećanjem ranjivosti vrsta na klimatske promjene. U tom kontekstu, implementacija "klimatski pametnih" strategija, kao što su ekološko obnavljanje, zaštita, uvođenje agroekoloških programa, premještanje vrsta, uzgoj u zatočeništvu te praćenje, planiranje iskorištavanja prirodnih resursa i primjena novih zakonskih regulativa, postaju ključne za očuvanje biološke raznolikosti SP Prokoško jezero.²

Potočna pastrmka (*Salmo trutta*) služi kao bitna indikatorska vrsta u slatkovodnim ekosistemima obzirom da njeno prisustvo, zdravlje i velika osjetljivost na promjene u okolišu ukazuju na stepen kvaliteta i zdravlja vodenog ekosistema. Kao tipičnih stanovnik hladnih i kiseonikom bogatih ekosistema, veoma je osjetljiva na klimatske promjene. Trenutačna predviđanja ukazuju da uslijed posljedica djelovanja klimatskih promjena na vodne ekosisteme, termalne uvjete vode, dotok vode, i druge faktore koji direktno dovode do gubitka staništa, geografska rasprostranjenost potočne pastrmke će se smanjiti za oko 50 do 75% do 2080-ih. Rasprostranjenost i brojnost potočne pastrmke u vodenim ekosistemima rijeke Jezernica i Borovnica nije se u posljednjih deset godina značajnije promijenila. Međutim, visoka ekološka, kulturološka i ekonomska vrijednost ove vrste daje joj prioritarno mjesto u naporima za očuvanje, korištenje i održivo upravljanje populacijom, koji zahtijevaju tačna i realna predviđanja njene buduće distribucije.

Ključni izazovi s kojima se potočna pastrmka suočava u kontekstu klimatskih promjena uključuju:

- **Temperatura vode:**
 - Potočna pastrmka je osjetljiva na visoke temperature vode i pri porastu temperature slabi imunološki sistem pastrmke (povećava se osjetljivost na bolesti i patogene).
 - Porast temperature iznad 20°C negativno utječe na njeno ponašanje i fiziološke procese.
 - Temperature iznad 25°C mogu biti smrtonosne.
- **Koncentracija kiseonika:**
 - Porastom temperature vode proporcionalno se smanjuje koncentracija kiseonika, ključnog za opstanak pastrmke.
 - Niski nivoi kiseonika smanjuju kondiciju i vitalnost jedinki te ih čine podložnijim na napade parazita i bolesti.

² Mawdsley, J. R., O'MALLEY, R. O. B. I. N., & Ojima, D. S. (2009). A review of climate-change adaptation strategies for wildlife management and biodiversity conservation. *Conservation Biology*, 23(5), 1080-1089.

- **Štetne materije i razvoj nepoželjnih organizama:**
 - Sušni periodi i nizak vodostaj povećavaju koncentraciju štetnih i opasnih materija u vodi.
 - Prekomjeran razvoj štetnih bakterija i algi, tkz. cvjetanje vode u ne prirodno toplim vodama negativno utječe na zdravlje pastrmke.
- **Promjene u hidrološkim režimima:**
 - Izmijenjeni obrasci padavina i ekstremni vodostaji utječu na staništa potočne pastrmke.
 - Suše ljeti i visoki vodostaji zimi mijenjaju staništa i utječu na reprodukciju i rast ribe.
 - Povećana sedimentacija u riječnim i potočnim koritima može dovesti do vremenski dužeg mućenja vode što negativno utiče na razvoj ikre i mladi.
- **Prekid lanca ishrane:**
 - Promjene temperature utječu na hladnovodne beskičmenjake, ključnu hranu pastrmke.
 - Izumiranje ovih organizama može dovesti do smanjenja populacije pastrmke.
- **Unošenje stranih vrsta:**
 - Pojave novih vrsta predstavljaju kompeticiju pastrmki. U Prokoško jezero su u ne tako davnoj prošlosti unošene strane vrste riba (kalifornijska pastrmka, jezerska zlatovčica), koje su u potpunosti uništile ekološku ravnotežu jezera i istrijebile populaciju endemičnog tritona. Prelazak ovih riba u rijeku Jezernicu mogao bi značajno utjecati na brojnost i opstojnost autohtone potočne pastrmke u Jezernici.
 - Unošenje bolesti koje ranije nisu bile prisutne u ekosistemu.

Uloga potočne pastrmke kao indikatorske vrste čini njeno očuvanje važnim za cjelokupno zdravlje ekosistema. Praćenje stepena ranjivosti potočne pastrmke i implementacija mjera prilagođavanja su imperativ osiguranja opstanka i održivosti populacije ove vrste na teritoriji SP usljed izazova koje predstavljaju klimatske promjene i globalno zagrijavanje. U cilju praćenja ranjivosti i stepena prilagođavanja potočne pastrmke na klimatske promjene i globalno zagrijavanje ključno je preduzeti određene mjere i implementirati ih kroz periodične monitoringe:

- Revitalizacija staništa čineći ih dovoljno otpornim na klimatske promjene;
- Zaštita posebnih staništa kao što su plodišta i migratorni putevi;
- Potpuno obustavljenje dotoka otpadnih voda iz objekata u Prokoško jezero;
- Redovno praćenje zdravstvenog stanja riba i eventualne pojave parazita ili bolesti;
- Kontrola brojnosti potencijalno štetnih životinja (npr. vidra);
- Redovan monitoring temperature vode, koncentracije kiseonika i vodostaja;
- Spašavanje zaostalih riba u vodenim depresijama nakon presušivanja korita ili izlivanja iz korita;
- Strogo provoditi mjere zabrane unošenja bilo kakvih alohtonih vrsta riba u ovo područje;
- Provođenje sanitarnog ribolova i potpuno odstranjivanje alohtonih vrsta iz ovih voda;
- Zabrana građenja bilo kakvih objekata sa naglaskom na hidrotehničke objekte;
- Edukacija i uključivanje lokalne zajednice u očuvanje.

Implementacija navedenih mjera i planiranog monitoringa moći će se uspješno i u potpunosti realizovati jedino kroz punu saradnju upravljača spomenika prirode, kreatora politike, naučnih institucija i lokalne zajednice.

Analiza ukazuje na **hitnu potrebu za sistemskim praćenjem faune**, a posebno indikatorskih vrsta, radi boljeg razumijevanja njihove osjetljivosti i adaptivnih kapaciteta na klimatske promjene. Značajan nedostatak podataka, posebno u vezi sa zdravstvenim statusom faune, ističe potrebu za detaljnim zdravstvenim nadzorom i praćenjem vektorskih populacija. Ovo će omogućiti procjenu utjecaja klimatskih promjena na biološku raznolikost i pomoć u razvoju "klimatski pametnih" strategija zaštite. Praćenje vektorskih vrsta je također ključno za razumijevanje dinamike prijenosa bolesti i njihovog utjecaja na zdravlje divljih životinja i ekosisteme. Sveukupno, ovaj pristup je neophodan za efikasnu zaštitu ovog vrijednog prirodnog područja.

Tabela 11: Identifikacija najugroženijih i indikatorskih biljnih vrsta

Vrsta (naučni i lokalni naziv)	Osjetljivost na klimatske promjene (iz literature)	Trenutno stanje i rasprostranjenost	Identifikacija na terenu (datum popisa, GPS koordinate, lokacije)	Brojnost	Ključne karakteristike	Status/indeks procjene ranjivosti	Razlog ranjivosti	Lokalitet interesa (na kojima je prisutna ranjivost)	Scenarij rizika (određivanje vremena mogućih utjecaja)
FLORA									
Zelena joha (<i>Alnus viridis</i>)	Osjetljiva, kao glacijalni relik	U BiH poznata samo sa planina vraničkog sektora, gdje obrazuje specifične šibljačke krpice na sjevernim padinama glavnih grebenova	GPS: 17.777045 43.934820 Datum: 21.08.2023	Brojna u krpicama ograničenog rasprostranjenja	Glacijalni relik. Ugrožena na teritoriji Federacije (EN). Jedan od naših najrjeđih žbunova	Srednje ranjiva Indeks: 3	Povećanje temperature u vegetacionom periodu i kraće ležanje snijega na njenim staništima	Sjeverne padine Tikve, ali i na svih drugim njenim nalazištima na planini Vranici	Potencijalno moguće smanjenje populacija u periodu od narednih 30 godina uz negativan klimatski scenario6
Svinuti šaš (<i>Carex curvula</i>)	Srednje osjetljiva, kao glacijalni relik u BiH	U BiH poznata samo sa najviših vrhova Vranice, od Krstaca do Nadkrstaca i to samo na centralnom grebenu	GPS: 17.726560 43.953846 Datum: 22.08.2023	Relativno brojna, ali dobrim dijelom sterilna, na vrlo ograničenom grebenskom prostoru	Glacijalni relik. Jedna od najrjeđih vrsta šaševa kod nas. Greškom nije procijenjena kao ugrožena	Srednje ranjiva Indeks: 3.5	Cross-road vožnja četverotočkašima i kroserima direktno na njenim staništima. Osjetljiva i na povećanje temperature	Cijeli greben od Krstaca (na kojem ne raste ov vrsta= do vrha Nadkrstaca, vrlo uski travnati pojas na vjetrometinama	Potencijalno moguće smanjenje populacija i povećanje steriliteta u narednih 10 godina, ako se negativne aktivnosti nastave
Bijeli zvončac (<i>Edraianthus niveus</i>)	Srednje osjetljiva, kao stenoendemit Vranice vrlo važna	Samo na krečnjačkim probojima na planini Vranici, najčešća na Krstacu	GPS: 17.739645 43.952184 Datum: 18.07.2012	Relativno brojna na stijenama i erodiranim grebenskim rudinama na krečnjaku	Stenoendemit Vranice (ne raste nigdje više na svijetu) i jedini bjelocvjetni predstavnik ovog roda na zapadnim	Srednje ranjiva Indeks: 2.5	Gaženje, sakupljanje i cross-road aktivnosti na njenim staništima. Potencijalno osjetljiva na	Krstac – uspon prema vrhu od sedla ispod ovog vrha prema Sarajevskim vratima	Potencijalno moguće smanjenje populacija u periodu od narednih 30 godina uz negativan

					Dinaridima. Ugrožena u F BiH (EN)		povećanje temperature		klimatski scenario
Mahunica (<i>Empetrum hermaphroditum</i>)	Srednje osjetljiva, kao glacijalni reliktna naše flore	U BiH poznata samo sa Vranice, gdje je takođe veoma rijetka. Poznata samo sa Ločika i Treskavice	GPS: 17.759743 43.941004 Datum: 21.08.2023	Vrlo rijetka na ovom lokalitetu. Procijenjeno svega desetak jedinki u vrištinama borovnice	Glacijalni reliktna naše flore i veoma rijetka vrsta sa malim populacijama. Procijenjena sa DD u Crvenoj listi	Vrlo ranjiva Indeks: 4	Sakupljanje plodova borovnice i gaženje njenih sastojina; paljenje vegetacije u kojima lako strada; potencijalno osjetljiva i na povećanje temperature. Nisu pronađeni plodovi	Treskavica (padine prema Podinama) i Ločike (rub krivuljevih sastojina)	Potencijalno moguće smanjenje populacija i povećanje sterilizacije u narednih 10 godina, ako se negativne aktivnosti nastave
Raznobojna urezica (<i>Homogyne discolor</i>)	Vrlo osjetljiva, kao glacijalni reliktna	U BiH poznata samo sa najviših vrhova Vranice, od Krstaca do Nadkrstaca i to samo na erodiranim sjevernim padinama uz sami greben	GPS: 17.733931 43.954777 Datum: 18.07.2012	Malobrojna, jer raste pojedinačno i raštrkano. Na lokalitetima gdje je potvrđena pronađeno do 1000 jedinki, ali potencijalno je brojnija na sličnim staništima	Glacijalni reliktna naše flore i veoma rijetka vrsta sa malim populacijama. Ugrožena u FBiH (EN)	Srednje ranjiva Indeks: 3.5	Povećanje temperature u vegetacionom periodu i kraće ležanje snijega na njenim staništima	Silikatni dijelovi Krstaca, na sjevernim erodiranim padinama, ali i na karbonatnim snježanicima	Potencijalno moguće smanjenje populacija u periodu od narednih 30 godina
Planinska ivančica (<i>Leucanthemopsi s alpina</i>)	Vrlo osjetljiva, kao glacijalni reliktna	U BiH poznata samo sa najviših vrhova Vranice, od Krstaca do Nadkrstaca i to samo na erodiranim sjevernim padinama uz sami greben	GPS: 17.733931 43.954777 Datum: 18.07.2012	Malobrojna, jer raste pojedinačno i raštrkano. U karakterističnim busenovima po 2-3 jedinke	Glacijalni reliktna naše flore i veoma rijetka vrsta sa malim populacijama. Procijenjena sa DD u Crvenoj listi	Srednje ranjiva Indeks: 3.5	Povećanje temperature u vegetacionom periodu i kraće ležanje snijega na njenim staništima	Silikatni dijelovi Krstaca, na sjevernim erodiranim padinama i na cijelom potezu do najvišeg	Potencijalno moguće smanjenje populacija u periodu od narednih 30 godina

				raštrkane po padinama				vrha na sličnim staništima	
Alpska ruža (<i>Rhododendron hirsutum</i>)	Osjetljiva, kao glacialni reliktni na JI rubu areala	U BiH poznata još samo sa Maglića i to u vrlo redukovanim populacijama. Populacije na Vranici su najbrojnije i najstabilnije u BiH	GPS: 17.757263 43.953468 Datum: 17.07.2012	Relativno brojna u progalama krivulja po sastojinama krivulja rijetko i pojedinačno	Glacialni reliktni naše flore i veoma rijetka vrsta sa malim populacijama. Osjetljiva u FBiH (VU)	Srednje ranjiva Indeks: 2.5	Paljenje krivulja na Vranici je vjerovatno uzrokovalo vrlo mali areal ove vrste na planini. Na preostalim lokacijama paljenjem može lako nestati	Padine Debelog brda prema izvoru Zavol iznad Prokoškog jezera	Potencijalno moguće smanjenje populacija i potpuni nestanak u narednih 10 godina, ako se negativne aktivnosti nastave, naročito ako požar zahvati njene populacije
Izvorišna kamenjarka (<i>Saxifraga stellaris</i>)	Vrlo osjetljiva, borealni reliktni na našim planinama	Poznata samo sa Vranice planine i ostalim planinama ovog sektora. Svi drugi navodi su vjerovatno pogrešni ili u najmanju ruku upitni.	GPS: 17.746623 43.953239 Datum: 18.07.2012	Relativno brojna na još nekaptiranim vrelima i oko stalnih potočića u subalpijskom pojasu	Borealni reliktni naše flore. Greškom izostavljena sa spiska ugroženih vrsta BiH	Ranjiva Indeks: 3.5	Kaptiranje skoro svih vrela iznad Prokoškog jezera i odvođenje ili kompletne ili viška vode sa izvorišta. Ova vrsta je vezana uz stalno vlažna izvorišta i ne podnosi isušivanje	Vrela na potezu od Prokoškog jezera prema Krstacu, naročito uz izvorišni dio stalnog potočića iznad Jezerca	Potencijalno moguće smanjenje populacija i potpuni nestanak u narednih 10 godina, ako se kaptiranje nastave, jer su potrebe za vodom na Prokoškom jezeru sve veće.
FAUNA									
Bosanski planinski triton (<i>Ichthyosaura reiseri reiseri</i>)	Visoka; Podaci ukazuju da su promjene u staništu, eutrofikacija, loš kvalitet staništa,	U Prokoškom jezeru nije zabilježeno prisustvo tritona. U drugim sublokalitetima triton je zabilježen na području bare Zavol, Suhojezerskog	Datum: 18.09.2023. Lokacija: SP Prokoško jezero GPS koordinate:	Procjena brojnosti prema Lincoln indeksu: 60,5. Gustina jedinki po m ³ vodenog staništa: 9.	Bosanski planinski triton je klasifikovan kao zaseban varijetet, sada prepoznat i kao podvrsta, ističući se po	Visoko ranjiva Indeks: 5	Gubitak staništa populacije tritona, izumiranje vrste.	Prokoško jezero, Travnička Vrata, Sarajevska Vrata	U idućih 10 godina, očekuje se da će povećanje temperature, promjene u obrascima padavina te

	intenzivan turizam te prisustvo predatorskih riba ključni faktori koji dovode do ugroženosti vrste.	potoka i Travničkih Vrata. <u>Kontinuirani monitoring vrste moguć je samo na području Suhojezerskog potoka.</u> Smanjenje populacije te slabiji kondicioni status jedinki moguć je zbog eutrofikacije i lošeg kvaliteta staništa dok je na području Prokoškog jezera populacija ugrožena zbog prisustva salmonidnih vrsta riba poput <i>Phoxinus</i> i <i>G. obtusirostris</i> .	43°57'32.9"N, 17°45'06.0"E		disproporcionalno velikoj glavi i povećanom tijelu u poređenju s osnovnom vrstom. Morfološki, nije značajno drugačiji od svoje osnovne vrste, a karakterističan je po plavkastoj boji leđa kod mužjaka i izrazito narandžastom bojom trbuha.				fragmentacija staništa dodatno smanjiti dostupna staništa povećavajući mogućnost izumiranja vrste na cijelom području SP Prokoško jezero. Također, postoji opasnost od širenja bolesti i smanjenja populacije.
Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>)	Osjetljiva do vrlo osjetljiva	Populacija brojna, ravnomjerna zastupljenost svih uzrasnih kategorija. Rasprostranjena samo u rijekama Jezernica i Borovnica	datum: 07 - 08. oktobar 2023. Jezernica - lok.1 (43°57'45.1"N; 17°46'03.5"E, 1345 m) Jezernica - lok.2 (43°58'25.4"N; 17°46'59.2"E, 1069 m) Borovnica - lok.1 (43°57'04.7"N; 17°47'25.9"E, 1114 m)	Jezernica: 89,1% od ukupnog ihtiofonda; 30-50 kom/ha Borovnica: 96,3 od ukupnog ihtiofonda; 30-50 kom/ha	preferira hladne vode, bogate kiseonikom u mlađoj dobi živi u jatima ili manjim grupama i hrani se larvama insekata i račićima, odrasle jedinke teritorijalne životinje, samotnjaci i izrazite grabljivice mrijeti se od početka decembra do kraja januara	Ranjiva / index: 3,5	Povišena temperatura vode i manjak kiseonika Smanjen protok vode Visok vodostaj i mutna voda tokom mrijesta Nedostatak prirodne hrane Oslabljen imunološki sistem i pojava bolesti Unošenje stranih vrsta u stanište	Cijelo područje, svi vodeni ekosistemi	10 – 15 godina predviđa se da će se geografska rasprostranjenost potočne pastrmke u kontinentalnoj Evropi smanjiti za oko 50 do 75% do 2080-ih zbog gubitka staništa izazvanih klimatskim promjena

					inkubacija ikre traje 25-40 dana, faza larve 15-30 dana				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5.1

AKCIONI PLAN

5. AKCIONI PLAN

5.1. TEMA A – Zaštita i očuvanje biološke i pejzažne raznolikosti

*dopune mjera Akcionog plana sa odgovarajućim klimatskim aspektima su obilježeni žutom bojom i dodate kao nove aktivnosti u okviru teme A. ZAŠTITA I OČUVANJE BIOLOŠKE I PEJZAŽNE RAZNOLIKOSTI; sa naznačenim podtemama AA; AB i AC. i dodatnim kodovima u okviru podtema.

TEMA	A.	A. ZAŠTITA I OČUVANJE BIOLOŠKE I PEJZAŽNE RAZNOLIKOSTI														
OPĆI CILJ	Očuvana jedinstvena biološka i pejzažna raznolikost koja omogućava održavanje prirodnih procesa i produktivnosti ekosistema kroz provođenje mjera zaštite istovremeno provodeći istraživanja i aktivnosti u skladu s održivim razvojem															
PODTEME	AA.; AB; AC;	AA. FLORA I STANIŠTA; AB. FAUNA; AC. BATRAHOFAUNA (AMPHIBIA) I HERPETOFAUNA (REPTILIA)														
SPECIFIČNI CILJEVI	<p>Utvrđiti stanje flore i staništa na području SP Prokoško jezero i vršiti kontinuiran monitoring; uključujući kontinuirano praćenje uticaja klimatskih promjena na vijabilnost indikatorskih vrsta flore i faune</p> <p>Očuvanje povoljnog statusa postojećih kao i nedovoljno poznatih populacija značajnih biljnih vrsta i staništa u odnosu na rezultate početnih istraživanja</p> <p>Očuvati i zaštititi vrijedna jezerska i kopnena staništa i vrste te jedinstveni pejzaž kroz regulisanje održivog korištenja prirodnih dobara</p> <p>Održavanje optimalnog stanja Prokoškog jezera i izvora i očuvati njihovu bioraznolikost</p> <p>Očuvanje površine pod autohtonim šumskim zajednicama u odnosu na rezultate početnih istraživanja</p> <p>Utvrđiti, nadzirati i regulirati invazivne vrste na području SP Prokoško jezero</p> <p>Obnoviti (restaurirati) ili revitalizirati izmijenjene oštećene i uništene stanišne i pejzažne cjeline primjenom na prirodni zasnovanih rješenja</p> <p>Uspostaviti sistem praćenja zdravstvenog statusa faune i vektorskih vrsta</p>															
POKAZATELJI	<p>Bolje poznavanje vrsta flore i staništa i praćenje njihovog stanja a s ciljem očuvanja prirodnih vrijednosti područja;</p> <p>Promjene utvrđenih parametara praćenja stanja (prisutnost i brojnost vrsta);</p> <p>Postojeća staništa su u povoljnom stanju očuvanosti;</p> <p>Populacije značajnih vrsta flore su stabilne;</p> <p>Promjene utvrđenih parametara praćenja stanja (mjereni parametri kvaliteta vode, batimetrijska mjerenja, idr.);</p> <p>Promjena površine autohtonih šumskih zajednica.</p> <p>Promjene utvrđenih parametara praćenja stanja (rasprostranjenost i površina invazivnih vrsta).</p> <p>Praćenje provedbe aktivnih mjera zaštite (podaci o uklanjanju invazivnih vrsta – popis vrsta, aktivnosti, površina i dr.).</p> <p>Promjene parametara praćenja stanja (pejzažna raznolikost)</p> <p>Status indikatorskih vrsta sa aspekta klimatskih promjena (prisutnost i brojnost vrsta)</p> <p>Status vektorskih vrsta (prisutnost i brojnost vrsta)</p>															
KOD	AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	PRIORITET	NOSIOCI AKTIVNOSTI	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	TROŠAK PROVEDBE	IZVORI FINANSIRANJA
AA31	Praćenja ugroženih grebenschkih ekosistema (grebenske travnate i osulinske formacije sveze (Seslerion comosae Horvat et al. 1937) i vegetacija snježanika sveze (Ranunculion crenati Lakušić 1968)	Izveštaj o stanju relevantnih ekosistema i statusu relevantnih sveza.	1	Nosioc: Upravitelj, Suradnici: VS, VSI, PME											30,000	FZZO FBiH Budžet SBK Općina Fojnica

AA32	Zaštita ugroženih grebenskih i drugih ekosistema kroz strogu zabranu kretanja motorizovanim vozilima po svim planinskim grebenima (naročito onim najvišim)	Akt o zabrani kretanja motorizovanim vozilima izvan puteva; Broj zapisnika o provedenom nadzoru; Udio evidentiranih slučajeva nepropisne vožnje;	1	Nosioc: Upravitelj, IS, NI Suradnici: Općina Fojnica, MUP, MPUGZOPISP,														0,00	Budžet SBK Općina Fojnica
AA33	Uspostaviti sistem kontinuiranog praćenja uticaja klimatskih promjena na vijabilnost indikatorskih vrsta flore i faune	Izveštaji terenskih istraživanja. Informacije dostupne u informacionom sistemu prirode FBiH.	1	Nosioc: Upravitelj, Suradnici: VS, VSI, PMF, VF														65,000	FzZO FBiH
AA34	Utvrditi potrebe, pristup i metode za restauraciju/revitalizaciju oštećenih i uništenih staničnih i pejzažnih cjelina, primjenom na prirodi zasnovanih rješenja	Izveštaj sa mapiranim staništima i jasnim pristupom i metodama za restauraciju/revitalizaciju	2	Nosioc: Upravitelj, Suradnici: VS, VSI, PMF, VF														35,000	FzZO FBiH
AB7	Uspostaviti sistem praćenja zdravstvenog statusa faune i vektorskih vrsta	Izveštaji istraživanja.	2	Nosioc: Upravitelj, Suradnici: VS, VSI, PMF, VF														40,000	FzZO FBiH
AC14	Kampanja podizanja svijesti o tritonu sa ključnim fokusom na pozitivne promjene stavova, ponašanja, i percepcije lokalnog stanovništva po pitanju tritona i jezera ali i drugih zainteresovanih strana	Broj održanih radionica Broj dostupnih promotivnih, edukativnih i drugih materijala	1	Nosioc: Upravitelj Suradnici: VS, VSI, ZM, TZ														40,000	Budžet SBK Općina Fojnica

6.1

PRILOZI

6.1. PRILOG 1

Pregled flore SP Prokoško jezero

63	<i>Arabis hirsuta</i> (L.) Scop.																		
64	<i>Arabis scopoliana</i> Boiss.	x	x										x			x			
65	<i>Arabis sudetica</i> Tausch	x	x			x													
66	<i>Arctostaphylos alpinus</i> (L.) Spreng.	x	x																
67	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	x																	
68	<i>Aremonia agrimonoides</i> (L.) DC.						x	x	x	x			x						
69	<i>Armeria alpina</i> Willd.?	x																	
70	<i>Armeria canescens</i> (Host) Boiss.	x											x			x	O		C
71	<i>Arnica montana</i> L.	O		x			o						x	x	x				C
72	<i>Arum maculatum</i> L.							x											
74	<i>Aruncus dioicus</i> (Walter) Fernald							x		x	x								
75	<i>Asarum europaeum</i> L.	x	x			x		x	x	x	x			x					
76	<i>Asperula longiflora</i> Waldst. & Kit.															x			
77	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.										x								
78	<i>Asplenium septentrionale</i> (L.) Hoffm.		x																
79	<i>Asplenium trichomanes</i> L.																		
80	<i>Asplenium viride</i> Huds.		x										x			x			
81	<i>Aster alpinus</i> L.	x											x						
82	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.																		
83	<i>Astrantia major</i> L. subsp. <i>elatior</i> (Friv.) K.Malý	x																	
84	<i>Astrantia major</i> L. subsp. <i>major</i>	x								x						x			
85	<i>Athyrium distentifolium</i> Opiz							x	x							x			
86	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth	x	x			x		x	x	x	x	x	x		x	x			
87	<i>Atropa bella-donna</i> L.										x								
88	<i>Avenella flexuosa</i> (L.) Drejer	o	O	o	o		o	x	x				x	x	O	x	x		o C
89	<i>Barbarea balcana</i> Pančić		x																
90	<i>Barbarea bracteosa</i> Guss.		x																
91	<i>Barbarea vulgaris</i> L.								x										
92	<i>Bartsia alpina</i> L.	x	x	o									x	x					C
93	<i>Bellardiochloa variegata</i> (Lam.) Kerguélen			x												x			
94	<i>Bellidiastrum michelii</i> Cass.	x															x		
95	<i>Bellis perennis</i> L.		x																
96	<i>Betula pendula</i> Roth							x				x							
97	<i>Biscutella laevigata</i> L.	x	x										x	x	x				

166	<i>Cherleria biflora</i> (L.) A. J. Moore & Dillenb. ?	x	x											x					
167	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.		x					x	x						x				
168	<i>Cicerbita alpina</i> (L.) Wallr.							x	x			x				x			
169	<i>Cicerbita pancicii</i> (Vis.) Beauverd							x	x										
170	<i>Circaea lutetiana</i> L.		x					x	x		x								
171	<i>Cirsium acaule</i> (L.) Scop.																	o	N
172	<i>Cirsium alsophilum</i> (Pollini) Soldano ?		x					x	x										
173	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.		x																
174	<i>Cirsium oleraceum</i> (L.) Scop.		o																N
175	<i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop.							x	x										
176	<i>Cirsium rivulare</i> (Jacq.) All.		o																N
177	<i>Cirsium waldsteinii</i> Rouy		x			x		x	x						x	x			
178	<i>Clematis vitalba</i> L.							x											
179	<i>Clinopodium alpinum</i> (L.) Kuntze	x	x											x		x	x		
180	<i>Clinopodium vulgare</i> L.		x			x		x	x	x									
181	<i>Cornus mas</i> L.																		
182	<i>Cornus sanguinea</i> L.							x											
183	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. & Körte subsp. <i>cava</i>		x																
184	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. & Körte subsp. <i>marschalliana</i> (Willd.) Hayek		x																
185	<i>Corylus avellana</i> L.							x											
186	<i>Crepis aurea</i> (L.) Cass.	x		x										x	x	x	x		
187	<i>Crepis conyzifolia</i> (Gouan) A. Kern.	o												x	x				C
188	<i>Crepis froelichiana</i> DC. subsp. <i>dinarica</i> (Beck) Gutermann	x																	
189	<i>Crepis jacquinii</i> Tausch subsp. <i>kernerii</i> (Rech.fil.) Merxm.																		
190	<i>Crepis paludosa</i> (L.) Moench		o					x	x										C
191	<i>Crepis pontana</i> (L.) Dalla Torre	x																	
192	<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.																		
193	<i>Crocus neapolitanus</i> (Ker Gawl.) Loisel.													x	x				
194	<i>Crocus vernus</i> (L.) Hill													x	x				
195	<i>Cruciata glabra</i> (L.) Opiz					o									x			o	C
196	<i>Cruciata laevipes</i> Opiz							x	x										
197	<i>Cynosurus cristatus</i> L.							x	x										
198	<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.										x				x	x			
199	<i>Cystopteris montana</i> (Lam.) Desv.													x					

336	Hieracium dentatum Hoppe																		
337	Hieracium glabratum Hoppe ex Willd.																		
338	Hieracium glaucum All.											x							
339	Hieracium hypochoeroides Gibson																		
340	Hieracium lachenalii Suter					x													
341	Hieracium murorum L.		O				x	x	x	x		x	o						C
342	Hieracium pallidum Biv.																		
343	Hieracium piliferum Hoppe		x																
344	Hieracium rotundatum Kit. ex Schult.																		
345	Hieracium sabaudum L.						x												
346	Hieracium schmidtii Tausch		x																
347	Hieracium sparsum Friv.		O			o								x					C
348	Hieracium stelligerum Froel.?												x						
349	Hieracium villosum Jacq.	x											x		x				
350	Holcus lanatus L.							x											
351	Homogyne alpina (L.) Cass.	O	O	O	o		O	x		x	x	x	x	O	x	x			C
352	Homogyne discolor (Jacq.) Cass.	O		x			x							x	x	x			C
353	Hordelymus europaeus (L.) Harz										x	x							
354	Huperzia selago (L.) Schrank & Mart.	x	x	o												x			C
355	Hypericum maculatum Crantz		x												x	x		o	C
356	Hypericum montanum L.						x	x	x										
357	Hypericum perforatum L.						x	x											
358	Hypericum richeri Vill. subsp. grisebachii (Boiss.) Nyman	x			o		o			x		x		x	x	x		o	C
359	Hypericum tetrapterum Fr.		x											x		x			
360	Hypochaeris maculata L. subsp. pelivanoviczii (Velen.) Hayek													x	x	x		o	C
361	Hypopitys hypophegea (Wallr.) G. Don																		
362	Ilex aquifolium L.																		
363	Impatiens noli-tangere L.		x					x	x										
364	Jacobaea abrotanifolia (L.) Moench subsp. carpathica (Herbich) B. Nord. & Greuter	o		O										x					
365	Jasione orbiculata Velen.	O	x	O		o								x	x			o	C
366	Juncus articulatus L.		O																
367	Juncus conglomeratus L.								x										
368	Juncus effusus L.								x										
369	Juncus filiformis L.													x					

608	Scutellaria alpina L.																		
609	Securigera varia (L.) Lassen																		
610	Sedum album L.						x												
611	Sedum alpestre Vill.	x	x	x									x					x	
612	Sedum annuum L.		x																
613	Sedum atratum L.	x																	
614	Sedum hispanicum L.	x	x											x				o	C
615	Sedum magellense Ten.													x					
616	Sedum ochroleucum Chaix	x																x	
617	Selaginella selaginoides (L.) Schrank & Mart.	O	o				x							x	x	x			C
618	Sempervivum heuffelii Schott	x																	
619	Sempervivum marmoreum Griseb.	x	x				o								x				C
620	Senecio nemorensis L.		x					x	x		x							x	
621	Senecio ovatus (G. Gaertn. & al.) Hoppe		x					x			x				x			x	
622	Senecio rupestris Waldst. & Kit.	x	x											x				x	
623	Serratula tinctoria L.		x																
624	Seseli libanotis (L.) W.D.J.Koch	x																	
625	Sesleria autumnalis (Scop.) F.W.Schultz														x				
626	Sesleria caerulea (L.) Ard.	x																	
627	Sesleria interrupta Vis.	o													x			x	C
628	Silene dioica (L.) Clairv.							x	x		x							x	
629	Silene glareosa Jord. subsp. marginata (Kit. ex Schult.) Guarino & Pignatti	x																x	
630	Silene latifolia Poir.							x	x										
631	Silene multicaulis Guss.	x																x	
632	Silene nutans L.						x												
633	Silene saxifraga L.	x													x				
634	Silene sendtneri Boiss.		x											x				x	o C
635	Silene viscaria (L.) Jess.																		
636	Silene vulgaris (Moench) Garcke							x			x							x	
637	Soldanella alpina L.	O	O	O				o							x	x	x	x	C
638	Solidago virgaurea L. subsp. minuta (L.) Arcang.	x												x				x	
639	Solidago virgaurea L. subsp. virgaurea								x			x						x	
640	Sorbus aucuparia L. subsp. aucuparia	x	x						x		x	x	x	x				x	
641	Sorbus aucuparia L. subsp. glabrata (Wimm. & Grab.) Cajander ??													x					

Tabela xx: Ukupni pregled flore SP Prokoško jezero.

END – endemit Balkana

HD - vrsta sa popisa Direktive o staništima EU

CL - "Critically Endangered" - "Kritično ugrožena", najviši nivo ugroženosti

VU - "Vulnerable" - "Ugrožena", niži nivo ugroženosti od "Kritično ugrožene"

EN - "Endangered" - "Ugrožena", niži nivo ugroženosti od "Ugrožene"

DD - "Data Deficient" - "Nedostatak podataka", kada nema dovoljno podataka za procjenu statusa ugroženosti

NT - "Near Threatened" - "Skoro ugrožena", organizam nije još ugrožen, ali postoji rizik od ugroženosti u budućnosti

Br.	Naučni naziv	Porodica	Narodni naziv	L	CL ³
1	Abies alba Mill.	Pinaceae	Jela		
2	Acer obtusatum Willd.	Sapindaceae	Gluvač		
3	Acer platanoides L.	Sapindaceae	Mliječ		
4	Acer pseudoplatanus L.	Sapindaceae	Gorski javor		
5	Achillea distans Willd. subsp. stricta (Grenli) Janch.	Asteraceae	Velika hajdučica		
6	Achillea lingulata Waldst. & Kit.	Asteraceae	Jezičasta hajdučica		VU
7	Achillea millefolium L.	Asteraceae	Sporiš		
8	Aconitum lycoctonum L. subsp. vulparia (Spreng.) Ces.	Ranunculaceae	Žuti jadić		
9	Aconitum napellus L.	Ranunculaceae	Uskolisni jadić		
10	Aconitum toxicum Rchb.	Ranunculaceae	Bosanski jadić		EN
11	Aconitum variegatum L.	Ranunculaceae	Veliki jadić		
12	Aconogonon alpinum (All.) Schur	Polygonaceae	Planinski troskot		EN
13	Actaea spicata L.	Ranunculaceae	Vučji korijen		
14	Adenostyles alliariae (Gouan) A. Kern.	Asteraceae	Ljepika		
15	Adoxa moschatellina L.	Adoxaceae	Moškovicica		
16	Aegopodium podagraria L.	Apiaceae	Sedmolist		
17	Agrimonia eupatoria L.	Rosaceae	Petrovac		
18	Agrostis alpina Scop.	Poaceae	Planinska rosulja		
19	Agrostis capillaris L.	Poaceae	Obična rosulja		
20	Agrostis rupestris All.	Poaceae	Kamenita rosulja		

³ Crvena lista ugroženih divljih vrsta i podvrsta biljaka, životinja i gljiva („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/14)

21	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	Poaceae	Puzava rosulja		
22	<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.?	Poaceae	Gorska rosulja		
23	<i>Ajuga genevensis</i> L.	Lamiaceae	Livadska ivica		
24	<i>Ajuga pyramidalis</i> L.	Lamiaceae	Piramidalna ivica		
25	<i>Ajuga reptans</i> L.	Lamiaceae	Puzava ivica		
26	<i>Alchemilla alpina</i> L.	Rosaceae	Alpski virak		
27	<i>Alchemilla fallax</i> Buser	Rosaceae	Mali virak		
28	<i>Alchemilla glabra</i> Neygenf.	Rosaceae	Goli virak		
29	<i>Alchemilla heterophylla</i> Rothm.	Rosaceae	Raznolisni virak		
30	<i>Alchemilla reniformis</i> Buser	Rosaceae	Bubrežastolisni virak		
31	<i>Alchemilla velebitica</i> (Janch.) Degen	Rosaceae	Velebitski virak		
32	<i>Alchemilla vranicensis</i> Pawł.	Rosaceae	Vranički virak	END	DD
33	<i>Alchemilla xanthochlora</i> Rothm.	Rosaceae	Obični virak		
34	<i>Allium schoenoprasum</i> L.	Amaryllidaceae	Sibirski luk		
35	<i>Allium ursinum</i> L.	Amaryllidaceae	Srijemuš		
36	<i>Allium victorialis</i> L.	Amaryllidaceae	Planinski srijemuš		
37	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	Corylaceae	Crna jova		
38	<i>Alnus incana</i> (L.) Moench	Corylaceae	Siva jova		
39	<i>Alnus viridis</i> (Chaix) DC. subsp. <i>viridis</i>	Corylaceae	Zelena jova		EN
40	<i>Alopecurus geniculatus</i> L.	Poaceae	Močvarni repak		
41	<i>Alyssum bosniacum</i> Beck	Brassicaceae	Bosanska turica	END	
42	<i>Alyssum cuneifolium</i> Ten.	Brassicaceae	Kijačasta turica		
43	<i>Alyssum repens</i> Baumg.	Brassicaceae	Puzava turica		
44	<i>Anchusa officinalis</i> L.	Boraginaceae	Volujsko oko		
45	<i>Androsace lactea</i> L.	Primulaceae	Bijela mužica		NT
46	<i>Anemonastrum narcissiflorum</i> (L.) Holub	Ranunculaceae	Narcisolika šumarica		VU
47	<i>Anemone baldensis</i> L.	Ranunculaceae	Planinska šumarica		VU
48	<i>Anemone nemorosa</i> L.	Ranunculaceae	Bijela šumarica		
49	<i>Angelica sylvestris</i> L.	Apiaceae	Anđelika		
50	<i>Antennaria carpatica</i> (Wahlenb.) Bluff & Fingerh.	Asteraceae	Karpataska runolistka		
51	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae	Runolistka		
52	<i>Anthoxanthum alpinum</i> Á. Löve & D. Löve	Poaceae	Planinska livadarka		
53	<i>Anthriscus sylvestris</i> (L.) Hoffm.	Apiaceae	Šumska krbljica		
54	<i>Anthyllis vulneraria</i> L. subsp. <i>alpestris</i> (Schult.) Asch. & Graebn.	Fabaceae	Planinski ranjenik		

55	<i>Aposeris foetida</i> (L.) Less.	Asteraceae	Praseće zelje		
56	<i>Aquilegia nigricans</i> Baumg.	Ranunculaceae	Tamnocvjetna kandilika		
57	<i>Aquilegia vulgaris</i> L.	Ranunculaceae	Obična kandilika		
58	<i>Arabidopsis arenosa</i> (L.) Lawalrée	Brassicaceae	Gušarka		
59	<i>Arabis alpina</i> L.	Brassicaceae	Planinska toranjka		
60	<i>Arabis caucasica</i> Willd.	Brassicaceae	Kavkaska toranjka		
61	<i>Arabis ciliata</i> Clairv.	Brassicaceae	Trepljasta toranjka		
62	<i>Arabis collina</i> Ten.	Brassicaceae	Brdska toranjka		
63	<i>Arabis hirsuta</i> (L.) Scop.	Brassicaceae	Dlakava toranjka		
64	<i>Arabis scopoliana</i> Boiss.	Brassicaceae	Skopolijeva toranjka	HD; END	DD
65	<i>Arabis sudetica</i> Tausch	Brassicaceae	Sudetska toranjka		
66	<i>Arctostaphylos alpinus</i> (L.) Spreng.	Ericaceae	Planinska uva		DD
67	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	Ericaceae	Uva		
68	<i>Aremonia agrimonoides</i> (L.) DC.	Rosaceae	Pavlovac		
69	<i>Armeria alpina</i> Willd.?	Plumbaginaceae	Planinska bijela svila		DD
70	<i>Armeria canescens</i> (Host) Boiss.	Plumbaginaceae	Obična bijela svila		
71	<i>Arnica montana</i> L.	Asteraceae	Brdanka		VU
72	<i>Arum maculatum</i> L.	Araceae	Kozlac		
74	<i>Aruncus dioicus</i> (Walter) Fernald	Asteraceae	Kozja brada		
75	<i>Asarum europaeum</i> L.	Aristolochiaceae	Kopitnjak		
76	<i>Asperula longiflora</i> Waldst. & Kit.	Rubiaceae	Dugocvjetna lazarkinja		
77	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.	Aspleniaceae	Crna sleznica		
78	<i>Asplenium septentrionale</i> (L.) Hoffm.	Aspleniaceae	Silikatna sleznica		
79	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	Aspleniaceae	Mala paprat		
80	<i>Asplenium viride</i> Huds.	Aspleniaceae	Zelena papratka		
81	<i>Aster alpinus</i> L.	Asteraceae	Planinski zvjezdan		VU
82	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	Fabaceae	Orlovi nokti		
83	<i>Astrantia major</i> L. subsp. <i>elatior</i> (Friv.) K.Maly	Apiaceae	Velika zvjezdanka		
84	<i>Astrantia major</i> L. subsp. <i>major</i>	Apiaceae	Velika zvjezdanka		
85	<i>Athyrium distentifolium</i> Opiz	Athyriaceae	Silikatna navala		DD
86	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth	Athyriaceae	Ženska navala		
87	<i>Atropa bella-donna</i> L.	Solanaceae	Velebilje		
88	<i>Avenella flexuosa</i> (L.) Drejer	Poaceae	Vijugava busika		
89	<i>Barbarea balcana</i> Pančić	Brassicaceae	Balkanska barica	END	CR

90	<i>Barbarea bracteosa</i> Guss.	Brassicaceae	Lirasta barica		
91	<i>Barbarea vulgaris</i> L.	Brassicaceae	Obična barica		
92	<i>Bartsia alpina</i> L.	Scrophulariaceae	Planinski vidac		EN
93	<i>Bellardiochloa variegata</i> (Lam.) Kerguélen	Poaceae	Ljubičasta livadarka		
94	<i>Bellidiastrum michelii</i> Cass.	Asteraceae	Zvezdica		EN
95	<i>Bellis perennis</i> L.	Asteraceae	Tratinčica		
96	<i>Betula pendula</i> Roth	Betulaceae	Breza		
97	<i>Biscutella laevigata</i> L.	Brassicaceae	Dvoštitka		
98	<i>Bistorta officinalis</i> Raf.	Polygonaceae	Srčenjak		
99	<i>Bistorta vivipara</i> (L.) Delarbre	Polygonaceae	Planinski srčenjak		
100	<i>Blechnum spicant</i> (L.) Roth	Blechnaceae	Rebrača		
101	<i>Blitum bonus-henricus</i> (L.) Rchb.	Chenopodiaceae	Štavelj		
102	<i>Blysmus compressus</i> (L.) Link	Cyperaceae	Trešnica		
103	<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.	Ophioglossaceae	Mjesečinac		
104	<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Huds.) P. Beauv.	Poaceae	Šumska kostrika		
105	<i>Bromopsis erecta</i> (Huds.) Fourr.	Poaceae	Uspravni ovsik		
106	<i>Bromopsis ramosa</i> (Huds.) Holub	Poaceae	Šumski ovsik		
107	<i>Bromopsis riparia</i> (Rehmann) Holub	Poaceae	Ispleteni ovsik		
108	<i>Calamagrostis arundinacea</i> (L.) Roth	Poaceae	Silikatna milava		
109	<i>Calamagrostis varia</i> (Schrud.) Host	Poaceae	Milava		
110	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull	Ericaceae	Vrijes		
111	<i>Caltha palustris</i> L.	Ranunculaceae	Kaljužnica		
112	<i>Campanula glomerata</i> L.	Campanulaceae	Livadski zvončić		
113	<i>Campanula patula</i> L.	Campanulaceae	Široki zvončić		
114	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	Campanulaceae	Okruglolisni zvončić		
115	<i>Campanula scheuchzeri</i> Vill.	Campanulaceae	Šojcerov zvončić		
116	<i>Campanula spicata</i> L.	Campanulaceae	Glavičasti zvončić		
117	<i>Campanula trachelium</i> L.	Campanulaceae	Obični zvončić		
118	<i>Capsella bursa-pastoris</i> L.	Brassicaceae	Hoću-neću		
119	<i>Cardamine bulbifera</i> (L.) Crantz	Brassicaceae	Bradavičak		
120	<i>Cardamine dentata</i> Schult.	Brassicaceae	Nazubljena režuha		
121	<i>Cardamine enneaphyllos</i> (L.) Crantz	Brassicaceae	Devetolisna režuha		
122	<i>Cardamine flexuosa</i> With.	Brassicaceae	Svinuta režuha		
123	<i>Cardamine glauca</i> DC.	Brassicaceae	Plavičasta režuha		

124	<i>Cardamine hirsuta</i> L.	Brassicaceae	Dlakava režuha		
125	<i>Cardamine impatiens</i> L.	Brassicaceae	Šumska režuha		
126	<i>Cardamine pratensis</i> L.	Brassicaceae	Livadska režuha		
127	<i>Cardamine waldsteinii</i> Dyer	Brassicaceae	Savska režuha		VU
128	<i>Carduus carduelis</i> (L.) Gren.	Asteraceae	Rasperani stričak		
129	<i>Carduus defloratus</i> L.	Asteraceae	Obojeni stričak		
130	<i>Carduus personata</i> (L.) Jacq.	Asteraceae	Širokolisni stričak		
131	<i>Carex atrata</i> L.	Cyperaceae	Crnkasti šaš		
132	<i>Carex brizoides</i> L.	Cyperaceae	Polegla oštrica		
133	<i>Carex canescens</i> L.	Cyperaceae	Silikatna oštrica		
134	<i>Carex capillaris</i> L.	Cyperaceae	Mali šaš		
135	<i>Carex caryophyllea</i> Latourr.	Cyperaceae	Proljejni šaš		
136	<i>Carex curvula</i> All.	Cyperaceae	Svinuti šaš		
137	<i>Carex echinata</i> Murray	Cyperaceae	Zvezdasti šaš		
138	<i>Carex ericetorum</i> Pollich	Cyperaceae	Rudinski šaš		
139	<i>Carex flava</i> L.	Cyperaceae	Plavičasti šaš		
140	<i>Carex kitaibeliana</i> Bech.	Cyperaceae	Planinski šaš		
141	<i>Carex lepidocarpa</i> Tausch	Cyperaceae	Tresavski šaš		
142	<i>Carex leporina</i> L.	Cyperaceae	Zečja oštrica		
143	<i>Carex nigra</i> (L.) Reichard	Cyperaceae	Crni šaš		DD
144	<i>Carex ornithopoda</i> Willd.	Cyperaceae	Zečja noga		
145	<i>Carex pallescens</i> L.	Cyperaceae	Blijedi šaš		
146	<i>Carex paniculata</i> L.	Cyperaceae	Metličasta oštrica		
147	<i>Carex parviflora</i> Host	Cyperaceae	Malocvjetni šaš		
148	<i>Carex pendula</i> Huds.	Cyperaceae	Viseći šaš		
149	<i>Carex pilulifera</i> L.	Cyperaceae	Maloplodni šaš		
150	<i>Carex remota</i> L.	Cyperaceae	Razmaknuta oštrica		
151	<i>Carex rostrata</i> Stokes	Cyperaceae	Kljunasti šaš		
152	<i>Carex sempervirens</i> Vill.	Cyperaceae	Vazdazeleni šaš		
153	<i>Carex sylvatica</i> Huds.	Cyperaceae	Šumski šaš		
154	<i>Carlina acaulis</i> L. subsp. <i>caulescens</i> (Lam.) Schübl. & G.Martens	Asteraceae	Stabljičasto vilino sito		
155	<i>Carpinus betulus</i> L.	Corylaceae	Bijeli grab		
156	<i>Centaurea jacea</i> L.	Asteraceae	Obični različak		
157	<i>Centaurea phrygia</i> L. subsp. <i>bosniaca</i> (Murb.) Hayek	Asteraceae	Bosanski različak		VU

158	<i>Centaurium erythraea</i> Rafn	Gentianaceae	Kičica		
159	<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	Orchidaceae	Bijela naglavica		NT
160	<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) R. M. Fritsch	Orchidaceae	Dugolisna naglavica		VU
161	<i>Cerastium alpinum</i> L.	Caryophyllaceae	Planinski rožac		NT
162	<i>Cerastium arvense</i> L.	Caryophyllaceae	Poljski rožac		
163	<i>Cerastium fontanum</i> Baumg. subsp. <i>vulgare</i> (Hartm.) Greuter & Burdet	Caryophyllaceae	Obični rožac		
164	<i>Cerinthe glabra</i> Mill.	Boraginaceae	Gola visika		
165	<i>Chaerophyllum hirsutum</i> L.	Apiaceae	Potočna krabuljica		
166	<i>Cherleria biflora</i> (L.) A. J. Moore & Dillenb. ?	Caryophyllaceae	Dvocvjetna mišjakinjica		
167	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	Saxifragaceae	Potočarka		
168	<i>Cicerbita alpina</i> (L.) Wallr.	Asteraceae	Alpska salatika		
169	<i>Cicerbita pancicii</i> (Vis.) Beauverd	Asteraceae	Pančičeva salatika	END	VU
170	<i>Circaea lutetiana</i> L.	Onagraceae	Obična bahornica		
171	<i>Cirsium acaule</i> (L.) Scop.	Asteraceae	Prizemni osjak		
172	<i>Cirsium alsophilum</i> (Pollini) Soldano ?	Asteraceae	Gorski osjak		
173	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	Asteraceae	Poljski osjak		
174	<i>Cirsium oleraceum</i> (L.) Scop.	Asteraceae	Potočni osjak		
175	<i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop.	Asteraceae	Močvarni osjak		
176	<i>Cirsium rivulare</i> (Jacq.) All.	Asteraceae	Obalni osjak		
177	<i>Cirsium waldsteinii</i> Rouy	Asteraceae	Valdštajnov osjak		
178	<i>Clematis vitalba</i> L.	Ranunculaceae	Pavit		
179	<i>Clinopodium alpinum</i> (L.) Kuntze	Lamiaceae	Planinski talac		
180	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	Lamiaceae	Obični talac		
181	<i>Cornus mas</i> L.	Cornaceae	Drijen		
182	<i>Cornus sanguinea</i> L.	Cornaceae	Svib		
183	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. & Körte subsp. <i>cava</i>	Papaveraceae	Šuplja mlađa		
184	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. & Körte subsp. <i>marschalliana</i> (Willd.) Hayek	Papaveraceae	Maršalijeva mlađa		
185	<i>Corylus avellana</i> L.	Corylaceae	Ljeska		
186	<i>Crepis aurea</i> (L.) Cass.	Asteraceae	Zlatni dimak		DD
187	<i>Crepis conyzifolia</i> (Gouan) A. Kern.	Asteraceae	Silikatni dimak		
188	<i>Crepis froelichiana</i> DC. subsp. <i>dinarica</i> (Beck) Gutermann	Asteraceae	Dinarski dimak		EN
189	<i>Crepis jacquinii</i> Tausch subsp. <i>kernerii</i> (Rech.fil.) Merxm.	Asteraceae	Kernerov dimak		DD
190	<i>Crepis paludosa</i> (L.) Moench	Asteraceae	Močvarni dimak		
191	<i>Crepis pontana</i> (L.) Dalla Torre	Asteraceae	Gorski dimak		

192	<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	Iridaceae	Hojfelov šafran		
193	<i>Crocus neapolitanus</i> (Ker Gawl.) Loisel.	Iridaceae	Napuljski šafran		
194	<i>Crocus vernus</i> (L.) Hill	Iridaceae	Proljejni šafran		
195	<i>Cruciata glabra</i> (L.) Opiz	Rubiaceae	Proljejni rutavica		
196	<i>Cruciata laevipes</i> Opiz	Rubiaceae	Žuta rutavica		
197	<i>Cynosurus cristatus</i> L.	Poaceae	Krestac		
198	<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.	Cystopteridaceae	Lomljiva papratka		
199	<i>Cystopteris montana</i> (Lam.) Desv.	Cystopteridaceae	Gorska papratka		
200	<i>Cytisus hirsutus</i> L.	Fabaceae	Zanovijetak		
201	<i>Dactylis glomerata</i> L.	Poaceae	Ježevka		
202	<i>Dactylorhiza cordigera</i> (Fr.) Soó subsp. <i>bosniaca</i> (Beck) Soó	Orchidaceae	Bosanska kukavica	END	EN
203	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Orchidaceae	Tresavska kukavica		
204	<i>Dactylorhiza sambucina</i> (L.) Soó	Orchidaceae	Livadski kukavica		
205	<i>Dactylorhiza viridis</i> (L.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase	Orchidaceae	Zelena kukavica		
206	<i>Danthonia decumbens</i> (L.) DC.	Poaceae	Poglela šiljka		
207	<i>Daphne mezereum</i> L.	Thymeleaceae	Obični likovac		
208	<i>Deschampsia cespitosa</i> (L.) P. Beauv.	Poaceae	Velika busika		
209	<i>Dianthus carthusianorum</i> L.	Caryophyllaceae	Kartusijski karanfil		
210	<i>Dianthus deltooides</i> L.	Caryophyllaceae	Livadski karanfil		
211	<i>Dianthus pancicii</i> Velen.	Caryophyllaceae	Pančičev karanfil	HD	
212	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	Plantaginaceae	Velevjetni naprstak		
213	<i>Doronicum austriacum</i> Jacq.	Asteraceae	Austrijski divokozjak		
214	<i>Doronicum columnae</i> Ten.	Asteraceae	Obični divokozjak		
215	<i>Draba dubia</i> Suter?	Brassicaceae	Žučkasti gladuš		
216	<i>Draba lasiocarpa</i> Rochel	Brassicaceae	Dlakavi gladuš		
217	<i>Dryas octopetala</i> L.	Rosaceae	Fresinica		VU
218	<i>Drymochloa drymeja</i> (Mert. & W. D. J. Koch) Holub	Poaceae	Šumska vlasulja		
219	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H. P. Fuchs	Dryopteridaceae	Močvarna navala		
220	<i>Dryopteris dilatata</i> (Hoffm.) A. Gray	Dryopteridaceae	Gorska navala		
221	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	Dryopteridaceae	Muška navala		
222	<i>Dryopteris villarii</i> (Bellardi) Woy. ex Schinz & Thell.	Dryopteridaceae	Vilarijeva navala		
223	<i>Echium vulgare</i> L.	Boraginaceae	Lisičina		
224	<i>Edraianthus graminifolius</i> (L.) A. DC.	Campanulaceae	Travolisni zvončac		
225	<i>Edraianthus niveus</i> Beck	Campanulaceae	Bijeli zvončac	END	EN

226	<i>Edraianthus serpyllifolius</i> (Vis.) A. DC.	Campanulaceae	Planinski zvončac	END	
227	<i>Empetrum hermaphroditum</i> Hagerup	Ericaceae	Mahunica		DD
228	<i>Epilobium alpestre</i> (Jacq.) Krock.	Onagraceae	Planinska vrbolika		
229	<i>Epilobium alsinifolium</i> Vill.	Onagraceae	Izvorišna vrbolika		
230	<i>Epilobium angustifolium</i> L.	Onagraceae	Kiprovina		
231	<i>Epilobium collinum</i> C. C. Gmel.	Onagraceae	Brdska vrbolika		
232	<i>Epilobium lactiflorum</i> Hausskn.	Onagraceae	Alpska vrbolika		
233	<i>Epilobium montanum</i> L.	Onagraceae	Gorska vrbolika		
234	<i>Epilobium obscurum</i> Schreb.	Onagraceae	Mala vrbolika		
235	<i>Epilobium palustre</i> L.	Onagraceae	Močvarna vrbolika		
236	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	Onagraceae	Dlakava vrbolika		
237	<i>Epimedium alpinum</i> L.	Berberidaceae	Biskupska kapa		
238	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Orchidaceae	Kruščika		
239	<i>Equisetum arvense</i> L.	Equisetaceae	Preslica		
240	<i>Equisetum fluviatile</i> L.	Equisetaceae	Močvarni rastavič		
241	<i>Equisetum palustre</i> L.	Equisetaceae	Močvarna preslica		
242	<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.	Equisetaceae	Velika preslica		
243	<i>Erica carnea</i> L.	Ericaceae	Crnjuša		
244	<i>Erigeron alpinus</i> L.	Asteraceae	Planinska hudoljetnica		
245	<i>Erigeron uniflorus</i> L.	Asteraceae	Jednocvjetna hudoljetnica		
246	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe	Cyperaceae	Busenasti suvoper		
247	<i>Erysimum odoratum</i> Ehrh.	Brassicaceae	Mirisni šeboj		
248	<i>Erythronium dens-canis</i> L.	Liliaceae	Pasji zub		
249	<i>Euonymus europaeus</i> L.	Celastraceae	Obična kurika		
250	<i>Euonymus latifolius</i> (L.) Mill.	Celastraceae	Širokolisna kurika		
251	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	Asteraceae	Konopljika		
252	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	Euphorbiaceae	Šumska mlječika		
253	<i>Euphorbia capitulata</i> Rchb.	Euphorbiaceae	Glavičasta mlječika	END	
254	<i>Euphorbia carniolica</i> Jacq.	Euphorbiaceae	Kranjska mlječika		
255	<i>Euphorbia dulcis</i> L.	Euphorbiaceae	Tamna mlječika		
256	<i>Euphorbia epithymoides</i> L.	Euphorbiaceae	Velika mlječika		
257	<i>Euphorbia montenegrina</i> (Bald.) K. Malý	Euphorbiaceae	Crnogorska mlječika		
258	<i>Euphorbia myrsinites</i> L.	Euphorbiaceae	Sukulentna mlječika		
259	<i>Euphrasia dinarica</i> (Beck) Murb.	Orobanchaceae	Pustenasti vidac		

260	<i>Euphrasia illyrica</i> Wettst.	Orobanchaceae	Dinarski vidac	END	EN
261	<i>Euphrasia liburnica</i> Wettst.	Orobanchaceae	Ilirski vidac		EN
262	<i>Euphrasia minima</i> Jacq. ex DC.	Orobanchaceae	Liburnijski vidac		EN
263	<i>Euphrasia rostkoviana</i> Hayne s	Orobanchaceae	Ljekoviti vidac		
264	<i>Euphrasia salisburgensis</i> Funck ex Hoppe	Orobanchaceae	Razgranati vidac		
265	<i>Euphrasia stricta</i> J. F. Lehm.	Orobanchaceae	Mali vidac		
266	<i>Fagus sylvatica</i> L.	Fagaceae	Bukva		
267	<i>Ferulago sylvatica</i> (Besser) Rchb.	Apiaceae	Šumski koramač		
268	<i>Festuca alfrediana</i> Foggi & Signorini subsp. <i>durmitorea</i> D. Lakušić & Foggi	Poaceae	Durmitorski vijuk	END	
269	<i>Festuca bosniaca</i> Kumm. & Sendtn.	Poaceae	Bosanska vlasulja		EN
270	<i>Festuca halleri</i> All.	Poaceae	Halerov vijuk		
271	<i>Festuca nigrescens</i> Lam.	Poaceae	Crnkasti vijuk		
272	<i>Festuca ovina</i> L. subsp. <i>supina</i> (Schur) Oborny	Poaceae	Grebenski vijuk		
273	<i>Festuca panciciana</i> (Hack.) K. Richt.	Poaceae	Pančićev vijuk		NT
274	<i>Festuca picturata</i> Pils	Poaceae	Mali vijuk		
275	<i>Festuca rubra</i> L.	Poaceae	Livadski vijuk		
276	<i>Festuca varia</i> Haenke	Poaceae	Velika vlasulja		
277	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	Rosaceae	Velika suručica		
278	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	Rosaceae	Mala suručica		
279	<i>Fragaria vesca</i> L.	Rosaceae	Šumska jagoda		
280	<i>Frangula alnus</i> Mill.	Rhamnaceae	Krkavina		
281	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Oleaceae	Bijeli jasen		
282	<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker Gawl.	Liliaceae	Žuto baloče		
283	<i>Galanthus nivalis</i> L.	Amaryllidaceae	Visibaba	HD	
284	<i>Galeopsis speciosa</i> Mill.	Lamiaceae	Lijepi šupljozub		
285	<i>Galium anisophyllum</i> Vill.	Rubiaceae	Planinski broć		
286	<i>Galium austriacum</i> Jacq.	Rubiaceae	Austrijski broć		
287	<i>Galium mollugo</i> L.	Rubiaceae	Obični broć		
288	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.	Rubiaceae	Mirisni broć		
289	<i>Galium palustre</i> L.	Rubiaceae	Močvarni broć		
290	<i>Galium rotundifolium</i> L.	Rubiaceae	Okruglolisni broć		
291	<i>Galium sylvaticum</i> L.	Rubiaceae	Šumski broć		
292	<i>Galium uliginosum</i> L.	Rubiaceae	Vodeni broć		
293	<i>Genista germanica</i> L.	Fabaceae	Njemačka žutilovka		

294	<i>Genista pilosa</i> L.	Fabaceae	Mala žutilovka		
295	<i>Genista tinctoria</i> L.	Fabaceae	Obična žutilovka		
296	<i>Gentiana acaulis</i> L.	Gentianaceae	Mala sirištara		VU
297	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	Gentianaceae	Sirištara		
298	<i>Gentiana cruciata</i> L.	Gentianaceae	Plava lincura		
299	<i>Gentiana dinarica</i> Beck	Gentianaceae	Dinarski encijan		VU
300	<i>Gentiana lutea</i> L. subsp. <i>symphyandra</i> (Murb.) Hayek	Gentianaceae	Lincura		EN
301	<i>Gentiana nivalis</i> L.	Gentianaceae	Sniježni encijan		VU
302	<i>Gentiana pumila</i> Jacq. ?	Gentianaceae	Mali encijan		
303	<i>Gentiana punctata</i> L.	Gentianaceae	Tačkasta licura		VU
304	<i>Gentiana utriculosa</i> L.	Gentianaceae	Livadski encijan		
305	<i>Gentiana verna</i> L. subsp. <i>tergestina</i> (Beck) Hayek	Gentianaceae	Planinski encijan	END	
306	<i>Gentianella austriaca</i> (A. Kern. & Jos. Kern.) Holub	Gentianaceae	Austrijska gorčica		
307	<i>Gentianella ciliata</i> (L.) Borkh.	Gentianaceae	Trepljasta gorčica		DD
308	<i>Gentianella crispata</i> (Vis.) Holub	Gentianaceae	Narovašena gorčica		VU
309	<i>Gentianella germanica</i> (Willd.) Börner	Gentianaceae	Njemačka gorčica		
310	<i>Geranium molle</i> L.	Geraniaceae	Poljski zdravac		
311	<i>Geranium phaeum</i> L.	Geraniaceae	Crni zdravac		
312	<i>Geranium robertianum</i> L.	Geraniaceae	Živa trava		
313	<i>Geranium sylvaticum</i> L.	Geraniaceae	Šumska iglica		
314	<i>Geum montanum</i> L.	Rosaceae	Gorski blaženak		
315	<i>Geum rivale</i> L.	Rosaceae	Močvarni blaženak		
316	<i>Geum urbanum</i> L.	Rosaceae	Zečja stopa		
317	<i>Glechoma hirsuta</i> Waldst. & Kit.	Lamiaceae	Dlakava dobričica		
318	<i>Globularia meridionalis</i> (Podp.) O. Schwarz	Globulariaceae	Zeljasta glavulja		
319	<i>Glyceria notata</i> Chevall.	Poaceae	Naborana šenika		
320	<i>Gnaphalium hoppeanum</i> W. D. J. Koch	Asteraceae	Hopova smilika		
321	<i>Gnaphalium norvegicum</i> Gunnerus	Asteraceae	Norveška smilika		
322	<i>Gnaphalium supinum</i> L.	Asteraceae	Sniježna smilika		
323	<i>Gnaphalium sylvaticum</i> L.	Asteraceae	Šumska smilika		
324	<i>Grafia golaka</i> (Hacq.) Rchb.	Apiaceae	Grafija		VU
325	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Orchidaceae	Mrežasti vranjak		
326	<i>Gymnadenia rhellicani</i> (Teppner & E.Klein) Teppner & E.Klein	Orchidaceae	Crni kačun		NT
327	<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newman	Woodsiaceae	Šumska lastreja		

328	<i>Gymnocarpium robertianum</i> (Hoffm.) Newman	Woodsiaceae	Krečnjačka lastreja		
329	<i>Helianthemum alpestre</i> (Jacq.) DC.	Cistaceae	Planinska sunčanica		
330	<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill. subsp. <i>glabrum</i> (W.D.J.Koch) R.Wilczek	Cistaceae	Gola sunčanica		
331	<i>Helictochloa versicolor</i> (Vill.) Romero Zarco	Poaceae	Silikatna zobika		NT
332	<i>Heliosperma pusillum</i> (Waldst. & Kit.) Rchb.	Caryophyllaceae	Obična pušinica		
333	<i>Hepatica nobilis</i> Schreb.	Ranunculaceae	Jetrenka		VU
334	<i>Hieracium alpinum</i> L.	Asteraceae	Alpska runjika		
335	<i>Hieracium bifidum</i> Kit.	Asteraceae	Dvolisna runjika		
336	<i>Hieracium dentatum</i> Hoppe	Asteraceae	Nazubljena runjika		
337	<i>Hieracium glabratum</i> Hoppe ex Willd.	Asteraceae	Gola runjika		
338	<i>Hieracium glaucum</i> All.	Asteraceae	Plava runjika		
339	<i>Hieracium hypochoeroides</i> Gibson	Asteraceae	Niska runjika		
340	<i>Hieracium lachenalii</i> Suter	Asteraceae	Lahenalijeva runjika		
341	<i>Hieracium murorum</i> L.	Asteraceae	Šumska runjika		
342	<i>Hieracium pallidum</i> Biv.	Asteraceae	Poglela runjika		
343	<i>Hieracium piliferum</i> Hoppe	Asteraceae	Žljezdasta runjika		
344	<i>Hieracium rotundatum</i> Kit. ex Schult.	Asteraceae	Okruglolisna runjika		
345	<i>Hieracium sabaudum</i> L.	Asteraceae	Jesenja runjika		
346	<i>Hieracium schmidtii</i> Tausch	Asteraceae	Šmitova runjika		
347	<i>Hieracium sparsum</i> Friv.	Asteraceae	Prorijeđena runjika		
348	<i>Hieracium stelligerum</i> Froel.?	Asteraceae	Urezana runjika		
349	<i>Hieracium villosum</i> Jacq.	Asteraceae	Dlakava runjika		
350	<i>Holcus lanatus</i> L.	Poaceae	Pahulja		
351	<i>Homogyne alpina</i> (L.) Cass.	Asteraceae	Alpska urezica		
352	<i>Homogyne discolor</i> (Jacq.) Cass.	Asteraceae	Raznobojna urezica		EN
353	<i>Hordelymus europaeus</i> (L.) Harz	Poaceae	Šumski ječam		
354	<i>Huperzia selago</i> (L.) Schrank & Mart.	Lycopodiaceae	Huperzija		
355	<i>Hypericum maculatum</i> Crantz	Clusiaceae	Pjegavi kantarion		
356	<i>Hypericum montanum</i> L.	Clusiaceae	Gorski kantarion		
357	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Clusiaceae	Obični kantarion		
358	<i>Hypericum richeri</i> Vill. subsp. <i>grisebachii</i> (Boiss.) Nyman	Clusiaceae	Grisebahov kantarion		
359	<i>Hypericum tetrapterum</i> Fr.	Clusiaceae	Četverougaoni kantarion		
360	<i>Hypochaeris maculata</i> L. subsp. <i>pelivanovicii</i> (Velen.) Hayek	Asteraceae	Ilirski jastrebnjak	END	EN
361	<i>Hypopitys hypophegea</i> (Wallr.) G. Don	Pyrolaceae	Obični bezlistac		

362	<i>Ilex aquifolium</i> L.	Aquifoliaceae	Božikovina		VU
363	<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	Balsaminaceae	Nedirak		
364	<i>Jacobaea abrotanifolia</i> (L.) Moench subsp. <i>carpathica</i> (Herbich) B. Nord. & Greuter	Asteraceae	Karpatski staračac		DD
365	<i>Jasione orbiculata</i> Velen.	Campanulaceae	Okruglolisni pavinac		
366	<i>Juncus articulatus</i> L.	Juncaceae	Dvosjekli sit		
367	<i>Juncus conglomeratus</i> L.	Juncaceae	Zbijena sita		
368	<i>Juncus effusus</i> L.	Juncaceae	Velika sita		
369	<i>Juncus filiformis</i> L.	Juncaceae	Obalna sita		
370	<i>Juncus trifidus</i> L.	Juncaceae	Silikatna sita		EN
371	<i>Juniperus communis</i> L. subsp. <i>communis</i>	Cupressaceae	Kleka		
372	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult.	Dipsacaceae	Poljska prženica		
373	<i>Knautia dinarica</i> (Murb.) Borbás	Dipsacaceae	Dinarska prženica		
374	<i>Koeleria splendens</i> C. Presl	Poaceae	Gomoljasta smilica		
375	<i>Lactuca muralis</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae	Zidna salatka		
376	<i>Lamium album</i> L.	Lamiaceae	Bijela mrtva kopriva		
377	<i>Lamium galeobdolon</i> (L.) Crantz	Lamiaceae	Žuta mrtva kopriva		
378	<i>Lamium maculatum</i> (L.) L.	Lamiaceae	Pjegava mrtva kopriva		
379	<i>Lamium purpureum</i> L.	Lamiaceae	Crvena mrtva kopriva		
380	<i>Lapsana communis</i> L.	Asteraceae	Ognjičina		
381	<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.	Apiaceae	Timoj		DD
382	<i>Laserpitium krapfii</i> Crantz	Apiaceae	Krapfijev gladac		
383	<i>Laserpitium latifolium</i> L.	Apiaceae	Širokolisni gladac		
384	<i>Leontodon crispus</i> Vill.	Asteraceae	Ukočeni lavlji zub		
385	<i>Leontodon hispidus</i> L. subsp. <i>hastilis</i> (L.) Corb.,	Asteraceae	Goli lavlji zub		
386	<i>Leontodon hispidus</i> L. subsp. <i>hispidus</i>	Asteraceae	Livadski lavlji zub		
387	<i>Leucanthemopsis alpina</i> (L.) Heywood	Asteraceae	Planinska ivančica		
388	<i>Leucanthemum adustum</i> (W.D.J.Koch) Gremli	Asteraceae	Gorska ivančica		
389	<i>Ligusticum mutellina</i> (L.) Crantz	Apiaceae	Planinski koprenjak		
390	<i>Lilium bosniacum</i> (Beck) R. M. Fritsch	Liliaceae	Bosanski ljiljan	END	
391	<i>Lilium martagon</i> L.	Liliaceae	Ljiljan zlatan		
392	<i>Linum alpinum</i> L. subsp. <i>laeve</i> (Scop.) Nyman	Linaceae	Planinski lan		
393	<i>Linum austriacum</i> L.	Linaceae	Austrijski lan		
394	<i>Linum capitatum</i> Schult.	Linaceae	Glavičasti lan	END	
395	<i>Linum catharticum</i> L.	Linaceae	Mali lan		

396	<i>Linum perenne</i> L. subsp. <i>extraaxillare</i> (Kit.) Nyman	Linaceae	Višegodišnji lan		
397	<i>Lomelosia micrantha</i> (Desf.) Greuter & Burdet ?	Dipsacaceae	Mala udovičica		
398	<i>Lonicera alpigena</i> L.	Caprifoliaceae	Gorska kozokrvina		
399	<i>Lonicera caerulea</i> L. subsp. <i>borbasiana</i> (Kuntze) E.Mayer	Caprifoliaceae	Plava kozokrvina	END	EN
400	<i>Lonicera nigra</i> L.	Caprifoliaceae	Crna kozokrvina		
401	<i>Lotus corniculatus</i> L.	Fabaceae	Obični zvjezdan		
402	<i>Lunaria rediviva</i> L.	Brassicaceae	Mjesečnica		
403	<i>Luzula campestris</i> L.	Juncaceae	Livadska bekica		
404	<i>Luzula luzuloides</i> (Lam.) Dandy & Wilmott subsp. <i>luzuloides</i>	Juncaceae	Kisela bekica		
405	<i>Luzula luzuloides</i> (Lam.) Dandy & Wilmott subsp. <i>rubella</i> (Hoppe ex Mert. & W. D. J. Koch) Holub	Juncaceae	Kisela bekica		
406	<i>Luzula pilosa</i> (L.) Willd.	Juncaceae	Široka bekica		
407	<i>Luzula sudetica</i> (Willd.) Schult.	Juncaceae	Sudetska bekica		
408	<i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gaudin	Juncaceae	Šumska bekica		
409	<i>Luzula taurica</i> (V.I.Krecz.) Novikov	Juncaceae	Taurska bekica		
410	<i>Lycopodium alpinum</i> L.	Lycopodiaceae	Planinska prečica		DD
411	<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Lycopodiaceae	Šumska prečica		
412	<i>Lysimachia nemorum</i> L.	Primulaceae	Četinarska žablja trava		
413	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	Primulaceae	Žablja trava		
414	<i>Lysimachia vulgaris</i> L.	Primulaceae	Močvarna žablja trava		
415	<i>Malva moschata</i> L.	Malvaceae	Rascijepani sljez		
416	<i>Melampyrum hoermannianum</i> K.Malý	Orobanchaceae	Hermanova urodica	END	DD
417	<i>Melampyrum pratense</i> L.	Orobanchaceae	Rubna urodica		
418	<i>Melampyrum sylvaticum</i> L.	Orobanchaceae	Šumska urodica		
419	<i>Melica uniflora</i> Retz.	Poaceae	Jednocvjetni mekuš		
420	<i>Mentha longifolia</i> L.	Lamiaceae	Dugolisna nana		
421	<i>Mercurialis ovata</i> Sternb. & Hoppe	Euphorbiaceae	Jajolika resulja		
422	<i>Mercurialis perennis</i> L.	Euphorbiaceae	Šumska resulja		
423	<i>Meum athamanticum</i> Jacq.	Apiaceae	Štrbac		
424	<i>Milium effusum</i> L.	Poaceae	Šumski prosac		
425	<i>Minuartia verna</i> (L.) Hiern	Caryophyllaceae	Proljejtinja mišjakinjica		
426	<i>Moehringia trinervia</i> (L.) Clairv.	Caryophyllaceae	Trožilna meringija		
427	<i>Muscari botryoides</i> (L.) Mill.	Asparagaceae	Planinska presličica		
428	<i>Myosotis alpestris</i> F. W. Schmidt ?	Boraginaceae	Alpski spomenak		
429	<i>Myosotis decumbens</i> Host	Boraginaceae	Polegli spomenak		

430	<i>Myosotis scorpioides</i> L.	Boraginaceae	Močvarni spomenak		
431	<i>Myosotis suaveolens</i> Willd.	Boraginaceae	Planinski spomenak	END	
432	<i>Myosotis sylvatica</i> Hoffm.	Boraginaceae	Šumski spomenak		
433	<i>Myosoton aquaticum</i> (L.) Moench	Caryophyllaceae	Vodena mokrica		
434	<i>Myrrhis odorata</i> (L.) Scop.	Apiaceae	Mirisna čehulja		
435	<i>Narcissus poeticus</i> L. subsp. <i>radiiflorus</i> (Salisb.) Baker	Amaryllidaceae	Narcis		NT
436	<i>Nardus stricta</i> L.	Poaceae	Surovuk		
437	<i>Nasturtium officinale</i> R.Br.	Brassicaceae	Ljekovita potočarka		
438	<i>Neotinea ustulata</i> (L.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase	Orchidaceae	Šareni kačunak		
439	<i>Neottia ovata</i> (L.) Bluff & Fingerh.	Orchidaceae	Jajasta kokoška		
440	<i>Nigella damascena</i> L.	Ranunculaceae	Crnjika		
441	<i>Noccaea perfoliata</i> (L.) Al-Shehbaz	Brassicaceae	Lučasti mošnjak		
442	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Sm.	Nymphaeaceae	Žuti lokvanj		
443	<i>Omphalodes verna</i> Moench ??	Boraginaceae	Prolječna modrica		CR
444	<i>Onobrychis montana</i> DC.	Fabaceae	Gorska grahorka		
445	<i>Orchis pallens</i> L.	Orchidaceae	Žuti kačun		
446	<i>Orlaya grandiflora</i> (L.) Hoffm.	Apiaceae	Velecvjetna moračina		
447	<i>Ornithogalum kochii</i> Parl.	Asparagaceae	Kohovo pačje mlijeko		
448	<i>Orobanche gracilis</i> Sm.	Orobanchaceae	Lijepi volovod		
449	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House	Pyrolaceae	Jednostrana kruščica		
450	<i>Oxalis acetosella</i> L.	Oxalidaceae	Žečja soca		
451	<i>Paris quadrifolia</i> L.	Melanthiaceae	Petrov krst		
452	<i>Parnassia palustris</i> L.	Saxifragaceae	Preloj		
453	<i>Patzkea paniculata</i> (L.) G. H. Loos	Poaceae	Granata vlasulja		
454	<i>Pedicularis brachyodonta</i> Schloss. & Vuk.	Orobanchaceae	Šloserov ušljivac	END	VU
455	<i>Pedicularis comosa</i> L.	Orobanchaceae	Ćuti ušljivac		
456	<i>Pedicularis hoermanniana</i> K. Malý	Orobanchaceae	Hermanov ušljivac	END	VU
457	<i>Pedicularis petiolaris</i> Ten.	Orobanchaceae	Rozi ušljivac		CR
458	<i>Pedicularis verticillata</i> L.	Orobanchaceae	Pršljenasti ušljivac		
459	<i>Persicaria maculosa</i> Gray	Polygonaceae	Muški troskot		
460	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae	Bijeli repuh		
461	<i>Petasites hybridus</i> (L.) G.Gaertn., B.Mey. & Scherb.	Asteraceae	Veliki repuh		
462	<i>Peucedanum austriacum</i> (Jacq.) W. D. J. Koch	Apiaceae	Austrijski smudnjak		
463	<i>Phleum alpinum</i> L.	Poaceae	Planinska mačica		VU

464	<i>Phleum hirsutum</i> Honck.	Poaceae	Dlakava mačica		
465	<i>Phyteuma confusum</i> A. Kern.	Campanulaceae	Zbunjena zečica		EN
466	<i>Phyteuma hemisphaericum</i> L. ?	Campanulaceae	Loptasta zečica		
467	<i>Phyteuma orbiculare</i> L.	Campanulaceae	Okruglasta zečica		
468	<i>Phyteuma pseudorbiculare</i> Pant.	Campanulaceae	Snježanička zečica	END	EN
469	<i>Phyteuma spicatum</i> L.	Campanulaceae	Glavičasta zečica		
470	<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst.	Pinaceae	Smrča		
471	<i>Pilosella aurantiaca</i> (L.) F. W. Schultz & Sch. Bip.	Asteraceae	Zlatni slavak		
472	<i>Pilosella bauhini</i> (Schult.) Arv.-Touv.	Asteraceae	Bauhinijev slavak		
473	<i>Pilosella hoppeana</i> (Schult.) F.W.Schultz & Sch.Bip.	Asteraceae	Hopov slavak		
474	<i>Pilosella lactucella</i> (Wallr.) P. D. Sell & C. West	Asteraceae	Salatasti slavak		
475	<i>Pilosella officinarum</i> Vaill.	Asteraceae	Ljekoviti slavak		
476	<i>Pilosella pavichii</i> (Heuff.) Holub	Asteraceae	Pavičev slavak		
477	<i>Pilosella viridifolia</i> (Peter) Holub	Asteraceae	Zeleni slavak		
478	<i>Pimpinella serbica</i> (Vis.) Drude	Apiaceae	Srpska pančičija	END	EN
479	<i>Pinguicula balcanica</i> Casper	Lentibulariaceae	Balkanska bubojetka	END	VU
480	<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	Lentibulariaceae	Obična bubojetka		VU
481	<i>Pinus mugo</i> Turra	Pinaceae	Krivulj		
482	<i>Plantago arenaria</i> Waldst. & Kit. ?	Plantaginaceae	Pjeskovita bokvica		
483	<i>Plantago atrata</i> Hoppe	Plantaginaceae	Planinska bokvica		
484	<i>Plantago gentianoides</i> Sibth. & Sm.	Plantaginaceae	Encijanska bokvica		EN
485	<i>Plantago major</i> L.	Plantaginaceae	Ženska bokvica		
486	<i>Plantago reniformis</i> Beck	Plantaginaceae	Balkanska bokvica	END	
487	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Orchidaceae	Dvolisni vimenjak		NT
488	<i>Poa alpina</i> L.	Poaceae	Planinska livadarka		
489	<i>Poa annua</i> L.	Poaceae	Jednogodišnja livadarka		
490	<i>Poa chaixii</i> Vill.	Poaceae	Širokolisna livadarka		
491	<i>Poa minor</i> Gaudin	Poaceae	Mala livadarka		VU
492	<i>Poa nemoralis</i> L.	Poaceae	Šumska livadarka		
493	<i>Poa palustris</i> L.	Poaceae	Močvarna livadarka		
494	<i>Poa pratensis</i> L.	Poaceae	Obična livadarka		
495	<i>Poa pumila</i> Host	Poaceae	Malena livadarka		VU
496	<i>Poa remota</i> Forselles	Poaceae	Razmaknuta livadarka		
497	<i>Poa supina</i> Schrad.	Poaceae	Alpska livadarka		

498	<i>Poa ursina</i> Velen.	Poaceae	Medvjeda livadarka		
499	<i>Polygala alpestris</i> Rchb. subsp. <i>croatica</i> (Chodat) Hayek	Polygalaceae	Hrvatski krestušac	END	EN
500	<i>Polygala vulgaris</i> L.	Polygalaceae	Brdski krestušac		
501	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	Asparagaceae	Veliki solomonov pečat		
502	<i>Polygonatum verticillatum</i> (L.) All.	Asparagaceae	Pršljenasti solomonov pečat		
503	<i>Polypodium vulgare</i> L.	Polypodiaceae	Slatka paprat		
504	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth	Dryopteridaceae	Zimska paprat		
505	<i>Polystichum lonchitis</i> (L.) Roth	Dryopteridaceae	Planinska paprat		
506	<i>Polystichum setiferum</i> (Forssk.) Woyn.	Dryopteridaceae	Brdska paprat		
507	<i>Populus tremula</i> L.	Salicaceae	Jasika		
508	<i>Potamogeton crispus</i> L.	Potamogetonaceae	Narovašeni mrijesnjak		
509	<i>Potamogeton natans</i> L.	Potamogetonaceae	Mrijesnjak		
510	<i>Potentilla aurea</i> L. subsp. <i>aurea</i>	Rosaceae	Zlatna petoprsta		
511	<i>Potentilla aurea</i> L. subsp. <i>chrysocraspeda</i> (Lehm.) Nyman	Rosaceae	Trolisna petoprsta		
512	<i>Potentilla clusiana</i> Jacq.	Rosaceae	Kluzijeva petoprsta		
513	<i>Potentilla crantzii</i> (Crantz) R. M. Fritsch	Rosaceae	Krancova petoprsta		
514	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rausch.	Rosaceae	Srčenjak		
515	<i>Potentilla montenegrina</i> Pant.	Rosaceae	Crnogorska petoprsta	END	DD
516	<i>Potentilla reptans</i> L.	Rosaceae	Puzava petoprsta		
517	<i>Prenanthes purpurea</i> L.	Asteraceae	Gorčika		
518	<i>Primula intricata</i> Gren. & Godr.	Primulaceae	Snježni jaglac		
519	<i>Primula veris</i> L. subsp. <i>columnae</i> (Ten.) Lüdi	Primulaceae	Ljekoviti jaglac		
520	<i>Prunella vulgaris</i> L.	Primulaceae	Jagorčevina		
521	<i>Prunus avium</i> (L.) L.	Rosaceae	Divlja trešnja		
522	<i>Pseudorchis albida</i> (L.) Á. Löve & D. Löve	Orchidaceae	Bijeli kačunak		
523	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn	Pteridaceae	Bujad		
524	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	Boraginaceae	Plućnjak		
525	<i>Pulsatilla alpina</i> (L.) Delarbre	Ranunculaceae	Planinska sasa		VU
526	<i>Pyrola minor</i> L.	Pyrolaceae	Mala kruščica		
527	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	Pyrolaceae	Okruglolisna kruščica		DD
528	<i>Pyrus communis</i> L. subsp. <i>pyraster</i> (L.) Ehrh.	Rosaceae	Divlja kruška		
529	<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl.	Fagaceae	Kitnjak		
530	<i>Ranunculus aconitifolius</i> L.	Ranunculaceae	Jedički ljutić		
531	<i>Ranunculus acris</i> L.	Ranunculaceae	Žabljak ljutić		

532	<i>Ranunculus concinnatus</i> Schott	Ranunculaceae	Hrvatski ljutić	END	
533	<i>Ranunculus crenatus</i> Waldst. & Kit.	Ranunculaceae	Srježni ljutić		EN
534	<i>Ranunculus lanuginosus</i> L.	Ranunculaceae	Dlakavi ljutić		
535	<i>Ranunculus montanus</i> Willd.	Ranunculaceae	Planinski ljutić		
536	<i>Ranunculus platanifolius</i> L.	Ranunculaceae	Platanolisni ljutić		
537	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L. subsp. <i>nemorosus</i> (DC.) Schübl. & G.Martens	Ranunculaceae	Šumski ljutić		
538	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L. subsp. <i>polyanthemos</i>	Ranunculaceae	Lažni žabnjak		
539	<i>Ranunculus pygmaeus</i> Wahlenb. ?	Ranunculaceae	Pigmejski ljutić		
540	<i>Ranunculus repens</i> L.	Ranunculaceae	Puzavi ljuti		
541	<i>Ranunculus reptans</i> L. ?	Ranunculaceae	Polegli ljutić		
542	<i>Ranunculus sardous</i> Crantz	Ranunculaceae	Sardijski ljutić		
543	<i>Ranunculus thora</i> L.	Ranunculaceae	Okrugolisni ljutić		
544	<i>Rhamnus fallax</i> Boiss.	Rhamnaceae	Kurika		
545	<i>Rhinanthus angustifolius</i> C. C. Gmel.	Orobanchaceae	Uskolisni šuškvac		
546	<i>Rhinanthus dinaricus</i> Murb.	Orobanchaceae	Dinarski šuškvac	END	DD
547	<i>Rhinanthus glacialis</i> Personnat subsp. <i>aristatus</i> (Čelak.) Rauschert	Orobanchaceae	Glacijalni šuškvac		
548	<i>Rhinanthus ovifugus</i> Chabert	Orobanchaceae	Veliki šuškvac		DD
549	<i>Rhinanthus rumelicus</i> Velen.	Orobanchaceae	Rumeni šuškvac		
550	<i>Rhodiola rosea</i> L.	Crassulaceae	Rodiola		VU
551	<i>Rhododendron hirsutum</i> L.	Ericaceae	Alpska ruža		VU
552	<i>Ribes petraeum</i> Wulfen	Grossulariaceae	Krivuljska ribizla		
553	<i>Ribes uva-crispa</i> L.	Grossulariaceae	Runjguz		
554	<i>Rorippa lippizensis</i> (Wulfen) Rchb.	Brassicaceae	Raznolisni grbač		
555	<i>Rorippa sylvestris</i> (L.) Besser	Brassicaceae	Šumski grbač		
556	<i>Rosa canina</i> L.	Rosaceae	Šipurak		
557	<i>Rosa gallica</i> L.	Rosaceae	Galska divlja ruža		
558	<i>Rosa pendulina</i> L.	Rosaceae	Planinska divlja ruža		
559	<i>Rubus caesius</i> L.	Rosaceae	Ostruga		
560	<i>Rubus hirtus</i> Waldst. & Kit.	Rosaceae	Dlakava ostruga		
561	<i>Rubus idaeus</i> L.	Rosaceae	Malina		
562	<i>Rubus plicatus</i> Weihe & Nees	Rosaceae	Obična kupina		
563	<i>Rubus saxatilis</i> L.	Rosaceae	Zeljasta kupina		
564	<i>Rumex acetosa</i> L.	Polygonaceae	Obična kiselica		
565	<i>Rumex acetosella</i> L.	Polygonaceae	Mala kiselica		

566	<i>Rumex alpinus</i> L.	Polygonaceae	Planinska kiselica		
567	<i>Rumex arifolius</i> All.	Polygonaceae	Ušasta kiselica		
568	<i>Rumex obtusifolius</i> L.	Polygonaceae	Zaobljena kiselica		
569	<i>Sagina procumbens</i> L.	Caryophyllaceae	Poglela čvorika		
570	<i>Sagina saginoides</i> (L.) H. Karst.	Caryophyllaceae	Čvorika		
571	<i>Sagina subulata</i> (Sw.) C. Presl	Caryophyllaceae	Mala čvorika		
572	<i>Salix appendiculata</i> Vill.	Salicaceae	Planinska vrba		
573	<i>Salix arbuscula</i> L. ?	Salicaceae	Evropska vrba		
574	<i>Salix caprea</i> L.	Salicaceae	Vrba iva		
575	<i>Salix eleagnos</i> Scop.	Salicaceae	Siva vrba		
576	<i>Salix glabra</i> Scop.	Salicaceae	Gola vrba		EN
577	<i>Salix hastata</i> L. ?	Salicaceae	Ušasta vrba		
578	<i>Salix purpurea</i> L.	Salicaceae	Crvena vrba		
579	<i>Salix retusa</i> L.	Salicaceae	Najmanje drvo		
580	<i>Salix silesiaca</i> Willd.	Salicaceae	Šleska vrba		
581	<i>Salix waldsteiniana</i> Willd.	Salicaceae	Valdštajnova vrba		
582	<i>Salvia glutinosa</i> L.	Lamiaceae	Ljepljiva kadulja		
583	<i>Sambucus ebulus</i> L.	Sambucaceae	Aftika		
584	<i>Sambucus nigra</i> L.	Sambucaceae	Zova		
585	<i>Sambucus racemosa</i> L.	Sambucaceae	Crvena zova		
586	<i>Sanicula europaea</i> L.	Apiaceae	Milogled		
587	<i>Saxifraga aizoides</i> L.	Saxifragaceae	Žuta kamenjarka		VU
588	<i>Saxifraga androsacea</i> L.	Saxifragaceae	Silikatna kamenjarka		
589	<i>Saxifraga blavii</i> (Engl.) Beck	Saxifragaceae	Blavijeva kamenjarka	END	
590	<i>Saxifraga caesia</i> L.	Saxifragaceae	Stabljičasta kamenjarka		VU
591	<i>Saxifraga marginata</i> Sternb.	Saxifragaceae	Kanjonska kamenjarka		NT
592	<i>Saxifraga paniculata</i> Mill.	Saxifragaceae	Metličasta kamenjarka		
593	<i>Saxifraga prenja</i> Beck	Saxifragaceae	Prenjska kamenjarka	END	VU
594	<i>Saxifraga rotundifolia</i> L.	Saxifragaceae	Okruglolisna kamenjarka		
595	<i>Saxifraga stellaris</i> L.	Saxifragaceae	Potočna kamenjarka		
596	<i>Scabiosa cinerea</i> Lapeyr. ex Lam.	Dipsacaceae	Zvezdasta udovičica		
597	<i>Scabiosa silenifolia</i> Waldst. & Kit.	Dipsacaceae	Planinska udovičica		
598	<i>Scabiosa taygetea</i> Boiss. & Heldr. subsp. <i>portae</i> (A.Kern. ex Huter) Kokkini	Dipsacaceae	Uskolisna udovičica		
599	<i>Schedonorus arundinaceus</i> (Schreb.) Dumort.	Poaceae	Trstasta vlasulja		

600	<i>Schedonorus giganteus</i> (L.) Holub	Poaceae	Velika vlasulja		
601	<i>Scilla bifolia</i> L.	Asparagaceae	Procjepak		
602	<i>Scleranthus perennis</i> L.	Caryophyllaceae	Višegodišnja treskavica		
603	<i>Scorzonera rosea</i> Waldst. & Kit.	Asteraceae	Ružičasta murava		
604	<i>Scorzoneroides autumnalis</i> (L.) Moench	Asteraceae	Jesenji lavlji zub		
605	<i>Scorzoneroides helvetica</i> (Mérat) Holub	Asteraceae	Grčki lavlji zub		
606	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	Scrophulariaceae	Obična zijevalica		
607	<i>Scrophularia scopolii</i> Hoppe	Scrophulariaceae	Skopolijeva zijevalica		DD
608	<i>Scutellaria alpina</i> L.	Lamiaceae	Planinski šišak		NT
609	<i>Securigera varia</i> (L.) Lassen	Fabaceae	Šareni grašar		
610	<i>Sedum album</i> L.	Crassulaceae	Bijeli žednjak		
611	<i>Sedum alpestre</i> Vill.	Crassulaceae	Subalpijski žednjak		
612	<i>Sedum annuum</i> L.	Crassulaceae	Jednogodišnji žednjak		
613	<i>Sedum atratum</i> L.	Crassulaceae	Planinski žednjak		
614	<i>Sedum hispanicum</i> L.	Crassulaceae	Španski žednjak		
615	<i>Sedum magellense</i> Ten.	Crassulaceae	Magelanov žednjak		NT
616	<i>Sedum ochroleucum</i> Chaix	Crassulaceae	Blijedi žednjak		
617	<i>Selaginella selaginoides</i> (L.) Schrank & Mart.	Selaginellaceae	Okruglasta selagina		
618	<i>Sempervivum heuffelii</i> Schott	Crassulaceae	Žuta čvarkuća		NT
619	<i>Sempervivum marmoreum</i> Griseb.	Crassulaceae	Čvarkuća		
620	<i>Senecio nemorensis</i> L.	Asteraceae	Šumski staračac		
621	<i>Senecio ovatus</i> (G. Gaertn. & al.) Hoppe	Asteraceae	Fuhov staračac		
622	<i>Senecio rupestris</i> Waldst. & Kit.	Asteraceae	Kamenjarski staračac		
623	<i>Serratula tinctoria</i> L.	Asteraceae	Žagica		
624	<i>Seseli libanotis</i> (L.) W.D.J.Koch	Apiaceae	Veliko devesilje		
625	<i>Sesleria autumnalis</i> (Scop.) F.W.Schultz	Poaceae	Jesenja šašika		
626	<i>Sesleria caerulea</i> (L.) Ard.	Poaceae	Silikatna šašika		
627	<i>Sesleria interrupta</i> Vis.	Poaceae	Uskolisna šašika		
628	<i>Silene dioica</i> (L.) Clairv.	Caryophyllaceae	Šumski pucavac		
629	<i>Silene glareosa</i> Jord. subsp. <i>marginata</i> (Kit. ex Schult.) Guarino & Pignatti	Caryophyllaceae	Siparski pucavac		VU
630	<i>Silene latifolia</i> Poir.	Caryophyllaceae	Bijeli pucavac		
631	<i>Silene multicaulis</i> Guss.	Caryophyllaceae	Višestabljični pucavac		
632	<i>Silene nutans</i> L.	Caryophyllaceae	Dlakavi pucavac		
633	<i>Silene saxifraga</i> L.	Caryophyllaceae	Kamenjarski pucavac		

634	<i>Silene sendtneri</i> Boiss.	Caryophyllaceae	Sendtnerov pucavac	END	
635	<i>Silene viscaria</i> (L.) Jess.	Caryophyllaceae	Ljepljivi pucavac		
636	<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke	Caryophyllaceae	Obični pucavac		
637	<i>Soldanella alpina</i> L.	Primulaceae	Pasvica		
638	<i>Solidago virgaurea</i> L. subsp. <i>minuta</i> (L.) Arcang.	Asteraceae	Planinska zlatica		
639	<i>Solidago virgaurea</i> L. subsp. <i>virgaurea</i>	Asteraceae	Obična zlatica		
640	<i>Sorbus aucuparia</i> L. subsp. <i>aucuparia</i>	Rosaceae	Jarebika		
641	<i>Sorbus aucuparia</i> L. subsp. <i>glabrata</i> (Wimm. & Grab.) Cajander ??	Rosaceae	Gola jarebika		
642	<i>Sorbus chamaemespilus</i> (L.) Crantz	Rosaceae	Planinska brekinja		VU
643	<i>Spergula arvensis</i> L.	Caryophyllaceae	Poljska koljenika		
644	<i>Spergularia rubra</i> (L.) J. Presl & C. Presl	Caryophyllaceae	Crvena koljenika		
645	<i>Spiraea chamaedryfolia</i> L.	Rosaceae	Obična suručica		
646	<i>Stachys alpina</i> L. subsp. <i>dinarica</i> Murb.	Lamiaceae	Dinarski čistac	END	
647	<i>Stellaria graminea</i> L.	Caryophyllaceae	Travolisna mišjakinja		
648	<i>Stellaria holostea</i> L.	Caryophyllaceae	Zvezdasta mišjakinja		
649	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	Caryophyllaceae	Srednja mišjakinja		
650	<i>Stellaria nemorum</i> L.	Caryophyllaceae	Šumska mišjakinja		
651	<i>Symphytum tuberosum</i> L.	Boraginaceae	Žuti gavez		
652	<i>Tanacetum macrophyllum</i> (Waldst. & Kit.) Sch. Bip.	Asteraceae	Veliki buvač		
653	<i>Taraxacum alpinum</i> Hegetschw. ??	Asteraceae	Planinski maslačak		EN
654	<i>Taraxacum obliquum</i> (Fr.) Dahlst.	Asteraceae	Pukotinski maslačak		
655	<i>Taraxacum officinale</i> Web.	Asteraceae	Obični maslačak		
656	<i>Taraxacum palustre</i> (Lyons) Symons	Asteraceae	Močvarni maslačak		
657	<i>Telekia speciosa</i> (Schreb.) Baumg.	Asteraceae	Kolotoč		VU
658	<i>Teucrium montanum</i> L.	Lamiaceae	Iva trava		
659	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	Ranunculaceae	Šumska metljika		
660	<i>Thelypteris limbosperma</i> (All.) H. P. Fuchs	Thelypteridaceae	Zelenka		
661	<i>Thesium alpinum</i> L.	Santalaceae	Planinski lanak		
662	<i>Thymus alpestris</i> (Čelak.) Tausch ex A. Kern.	Lamiaceae	Planinska majčina dušica		NT
663	<i>Thymus praecox</i> Opiz subsp. <i>polytrichus</i> (A.Kern. ex Borbás) Jalas	Lamiaceae	Balkanska majčina dušica		NT
664	<i>Thymus pulegioides</i> L. subsp. <i>montanus</i> (Trevir.) Ronniger	Lamiaceae	Gorska majčina dušica		
665	<i>Thymus serpyllum</i> L. ?	Lamiaceae	Obična majčina dušica		
666	<i>Tofieldia calyculata</i> (L.) Wahlenb.	Tofieldiaceae	Baluška		VU
667	<i>Torilis japonica</i> (Houtt.) DC.	Apiaceae	Japanska čahrica		

668	<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rchb.	Orchidaceae	Okrugli kačun		NT
669	<i>Trifolium aureum</i> Pollich	Fabaceae	Zlatna djetelina		
670	<i>Trifolium badium</i> Schreb.	Fabaceae	Žuta djetelina		
671	<i>Trifolium noricum</i> Wulfen	Fabaceae	Norička djetelina		NT
672	<i>Trifolium ochroleucon</i> Huds.	Fabaceae	Žućkasta djetelina		
673	<i>Trifolium pallescens</i> Schreb.	Fabaceae	Snježna djetelina		
674	<i>Trifolium pratense</i> L.	Fabaceae	Crvena djetelina		
675	<i>Trifolium repens</i> L.	Fabaceae	Bijela djetelina		
676	<i>Trinia glauca</i> (L.) Dumort.	Apiaceae	Srdiška		
677	<i>Trollius europaeus</i> L.	Ranunculaceae	Žuti jablan		
678	<i>Tussilago farfara</i> L.	Asteraceae	Podbjel		
679	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	Ulmaceae	Gorski brijest		
680	<i>Ulmus minor</i> Mill.	Ulmaceae	Mali brijest		
681	<i>Urtica dioica</i> L.	Urticaceae	Kopriva		
682	<i>Urtica urens</i> L.	Urticaceae	Mala kopriva		
683	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Ericaceae	Borovnica		
684	<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	Ericaceae	Pasja borovnica		VU
685	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	Ericaceae	Brusnica		
686	<i>Valeriana montana</i> L.	Valerianaceae	Gorski odoljen		
687	<i>Valeriana officinalis</i> L.	Valerianaceae	Ljekoviti odoljen		
688	<i>Valeriana tripteris</i> L.	Valerianaceae	Trolisni odoljen		
689	<i>Veratrum album</i> L.	Melanthiaceae	Bijela čemerika		
690	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.	Melanthiaceae	Zelena čemerika		
691	<i>Verbascum chaixii</i> Vill. subsp. <i>austriacum</i> (Schott ex Roem. & Schult.) Hayek	Scrophulariaceae	Austrijska divizma		
692	<i>Verbascum lanatum</i> Schrad.	Scrophulariaceae	Lanasta divizma		
693	<i>Verbascum nigrum</i> L. subsp. <i>abietinum</i> (Borbás) I. K. Ferguson	Scrophulariaceae	Crna divizma		
694	<i>Veronica alpina</i> L.	Plantaginaceae	Planinska čestoslavica		VU
695	<i>Veronica aphylla</i> L.	Plantaginaceae	Bezlisna čestoslavica		VU
696	<i>Veronica austriaca</i> L. subsp. <i>teucrium</i> (L.) D. A. Webb	Plantaginaceae	Austrijska čestoslavica		
697	<i>Veronica beccabunga</i> L.	Plantaginaceae	Izvorišna čestoslavica		
698	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	Plantaginaceae	Obična čestoslavica		
699	<i>Veronica fruticans</i> Jacq.	Plantaginaceae	Odrvenjela čestoslavica		
700	<i>Veronica montana</i> L.	Plantaginaceae	Gorska čestoslavica		
701	<i>Veronica officinalis</i> L.	Plantaginaceae	Ljekovita čestoslavica		

702	<i>Veronica serpyllifolia</i> L.	Plantaginaceae	Polegla čestoslavica		
703	<i>Veronica urticifolia</i> Jacq.	Plantaginaceae	Koprivolisna čestoslavica		
704	<i>Vicia cracca</i> L.	Fabaceae	Obična grahorica		
705	<i>Vicia sepium</i> L.	Fabaceae	Šumska grahorica		
706	<i>Viola arvensis</i> Murray	Violaceae	Poljska ljubičica		
707	<i>Viola biflora</i> L.	Violaceae	Žuta ljubičica		
708	<i>Viola calcarata</i> L. subsp. <i>zoysii</i> (Wulfen) Murb.	Violaceae	Cojsova ljubičica		VU
709	<i>Viola elegantula</i> Schott	Violaceae	Lijepa ljubičica	END	
710	<i>Viola reichenbachiana</i> Boreau	Violaceae	Šumska ljubičica		
711	<i>Viola tricolor</i> L. subsp. <i>alpestris</i> (Ging.) Ces.	Violaceae	Dan i noć		